

SAMIYEELI TOM TAKĒLAYA NAALE NYĒŊKA Kutubtu

Samiyeeli takēlaya naale nyēŋka taa ké pa keesəyi Iseyeli wulav səsə təm. Inu i teena awulaa tənaya nyuyu koluyu na toŋ. Pa keesa tətəyo i icantu, na isəna i hota isayatu səsəontu taa tə. I səsəontu lentu nté, i cekəna i isayatu nti tə təm. Uena í tisi si tə fei teu, na í sələmi Iso ké suulu, na ílé i wii-i.

Isəna pa faya Samiyeeli II takēlaya tə:

Tafiiti pəsa Yuta kpekəle wulav, titite 1–4

Tafiiti kawulaya ke Iseyeli nyóma təna təw, titite 5–20

Tafiiti kawulaya kantəkaya pusi, titite 21–24

Tafiiti nu Sayuli səm

¹ Sayuli səm waali ké Tafiiti luna Amaleke nyóma təkule na í məli Sikəlaki na í caya tənaya kuyeyē naale. ² Kuyaku tooso nyēŋku wule ke nəyəlɔ sewa Sayuli pa təsikile na í cəla i wontu na laŋwakəlle, na í pəla i nyuyu taa ké tetu. I tala Tafiiti, uena í hənti-i atə. ³ Mpuɔule Tafiiti pəssa-i si: N luna le? Uena Selu cə si: Iseyeli nyóma təsikile ke ma sewa. ⁴ Ntəna Tafiiti si: Heeli-m mpi pə lapa tə. Kələna Selu si: Iseyeli nyóma sewa pa kolontunaa na pa taa payalə səpa. Halı Sayuli na i pəyalɔ Sonataŋ pələ pa səpa tətə. ⁵ Mpuɔule Tafiiti pəssa ifepu wei inu i kəna-i təm nti tə si: Sayuli na Sonataŋ pa səpa yaa, awe heela-ŋ? ⁶ Ntəna ifepu inu si: Ma maɣana Sayuli səŋna i ŋmantaaya ke Kilipowa puɔu taa ké na kolontunaa

yooou keekena kpegetana-i. ⁷ I p̄sa i waali na í na-m ðena í yaa-m na má polo. ⁸ Nt̄ena í p̄asi-m si: N ké le tu? Ma si: Ma ké Amaleke tu. ⁹ Keena í t̄o-m si: Paa na ma t̄h̄na feesuyu t̄o k̄ó n̄ teesi-m. Ma isent̄o t̄h̄na piluyu ké. ¹⁰ T̄o, ta caa, ma nawa si paa ma yela-i i kaa la weesuyu, ðena maa ku-i. Kena má w̄ōsi i ntenuyu na i kpalaya na má k̄ona-ŋ.

¹¹ T̄onaɣale Tafiti kpa i t̄o wontu kususuutu na í c̄al̄na lanwak̄lle na i c̄al̄o nȳma náá la mp̄u t̄o.

¹² M̄p̄ȳo pa wii Sayuli na Sonatan, na Iseyeli nȳma caya pa l̄aya na pá h̄k̄o n̄asi hal̄na taanaya.

¹³ Mp̄ȳule Tafiti tasa ifepu wei i k̄ona-i t̄o m̄ n̄t̄i t̄ȳo p̄asi si: Nyá si n ké le tu yee? Úé si: Ma caa ké Amaleke tu ké na í caya c̄al̄o ke Iseyeli. ¹⁴ Keena Tafiti si: Is̄naya p̄o lapa na n̄ ma kan̄kante na n̄ k̄o Is̄o k̄l̄o.

¹⁵ M̄p̄ȳo i yaa i ȳlaa taa n̄ȳo na í heeli-i si: Ku Amaleke tu in̄i. ðena ílé i k̄u na í ku-i. ¹⁶ Mp̄ȳule Tafiti si: Nyá s̄em í wee nyá t̄o. Mpi t̄o, nyá n̄ȳo p̄eet̄ona-ŋ, timpi n̄ ȳōt̄aa si n̄ k̄o Taca k̄l̄o t̄o.

Tafiti wiiki Sayuli na Sonatan pa s̄em

¹⁷⁻¹⁸ L̄aya wula nna Tafiti wiiwa Sayuli na i p̄yal̄o Sonatan pa t̄o na pá ŋmaa-yeye Siyisuyu T̄h̄l̄o tak̄laya taa t̄ȳo. Tafiti caaki si paa Yuta tu wei í nyi-ȳe.

¹⁹ Iseyeli yoolaa taa yoolaa kpisa nant̄u ke pulasi taa. Hal̄i akanaa taa akanaa hotina nt̄é.

²⁰ I taa heeli-t̄ȳi Kat̄i nȳma.

P̄eyele í taa ȳōt̄i-t̄ȳi As̄ekal̄o m̄paan̄ taa.

P̄e f̄e si Filiisi ma ta nyi is̄naa alaa na pa p̄eela

ί ηmaaləna-ti.

21 Kilipəwa pulasi kaa tasa ihunte ke nau.
Pəyele si kaa na tev tətə.
Si tetv təna í si.
Tənaɣa akanaa kpaləη wakəlaa.
Pa kaa tasa Sayuli kpaləvυ ke nim saləvυ.

22 Sonataη u təkki nyəmle na í tii ate.
Pəyele Sayuli náá kpeeki layate na tə məli yem.
Pa kəwa kolontunaa tuutuuma ké.

23 Sayuli na Sonataη pa luuη ka suv təmaga.
Pa kpeeta kuləm ke m̄p̄yó haləna pa səm.
Pa ləηləη lapv tee ηmakəle.
Pəyele pa kəla təɣəlası ke toη.

24 Iseyeli alaa me, í wii Sayuli.
Inı ı suukayana-meɣe wontu kəpantv,
na ı tɣi mə tə kə kacəka nyəmnaa.

25 Akanaa taa akanaa hota təyoole.
Sonataη kpisa tənəvυ ke pulasi taa.

26 Ma ceu Sonataη, nyá səm təm wu-m ké.
N ka səla-m ké na pə kəli ısu alv,
na n heesəɣi ma laηle.

27 Yooola taa yooola səpa.
Akanaa lepa yem.

2

Pa kra Tafiti ke Yuta wulav ke Hepələη

¹ Pəle pə waalı ké Tafiiti pəssa Tacaa si: Má məli Yuta? Tacaa si: Ee, məli. Na ıcate nte tə taa ké maa caya? Ntəna Tacaa si: Polo Hepələn.

² Mpyóy Tafiiti kpaɣa ı alaa naale, Sisilee tɔ Ahi-nowam na Kamεεli tɔ Apikaalı wei ı ké Napaalı leelu tɔ na í kpeɣna. ³ Na ı yəlaa mpa paa we ı kiɣ tɔ, na pa alaa na pa piya na pá polo pá caya Hepələn. ⁴ İlena Yuta nyóma polo na pá kpa Tafiiti ke wulav ke Yuta taa.

Mpyóy pa heela Tafiiti si Yapeesi Kalaati nyóma pimna Sayuli. ⁵⁻⁶ Ntəna í tili si pá heeli-we si: Tacaa í kooli-meɣe kɔpantɔ na í fel-meɣe timpi í pima mə caa Sayuli tɔ. İle maa sɔsı-meɣe kɔpantɔ lapɔ. ⁷ Mpu tɔ, Yapeesi nyóma í kaasi mə ti na í nyɔɔ tɔɣ. Mpi tɔ, mə caa Sayuli səpa tɔ maya Yuta nyóma si ı lonte ke Yuta taa.

Pa kpa İsrəaalı ke kawulaya ke İseyeli tɔɔ

⁸ Ama Nee pəyalɔ Apənee wei ı ké Sayuli yoolaa nyuyɔ tɔ tɔ ı seena Sayuli pəyalɔ İsrəaalı na í pona-ı Mahanayim, ⁹ na í kpa-ı wulav ke Kalaati nyóma na Asee nyóma na Sisilee nyóma na İfəlayim nyóma na Pəncamee nyóma tɔɔ. İseyeli tetɔ təna wulav ke í kpa-ı. ¹⁰ Waatɔ wei pa kpa İsrəaalı ke İseyeli nyóma wulav tɔ ı pusı ka we nule. İlena í təɣɔ kawulaya ke pusı naale. Yuta kpekəle nyóma tike ka wenna Tafiiti waalı. ¹¹ Pusı naatosompəɣɔlaya na ıətɔnaa naatoso təcu ke Tafiiti təɣɔ kawulaya ke Yuta kpekəle nyóma tɔɔ ké Hepələn ıcate taa.

Yuta nyóma na İseyeli nyóma pa yoou ke Kapawən

¹² Mpyóy Nee pəyalɔ Apənee na İsrəaalı pa yəlaa lu timpi pa yaa si Mahanayim tɔ na pá polo Kapawən nyóma tɔɔ. ¹³ Mpuɣule Seluya pəyalɔ Sowarı na

Tafiiti yēlaa pa tu mpaav, na pá polo pá suli Karawōh lulē nōgō, lēlaa na kutēh kōnē lēlaa na kōnē. 14 Ntēna Apānēē tō Sowarī si: Ta ifepiya taa narēhī pá suli na pá yoo na tē nyāni. Sowarī si: Eē, pá polo.

15 Uēna Pēncamēē ifepiya naanōwa na naale lu Isēpaali yēlaa taa, na naanōwa na naaleye Tafiiti nyōma taa. 16 Uēna pá suli naale naale na paa awe tōki i tōgōntāle nyūyū na pá sō tēma kōh kōmōh taa kē layalēē na pá hoti na pá si. Mpuyle pa ha Karawōh cōlō tōnē inōgi hātē si: Layalēē kōsēh tēē tē.

17 Pālē pē waali kē acufu tiīwa na halī Tafiiti yēlaa kv Apānēē pa yēlaa kē teu. 18 Sowarī na i newaa Apāsāyi nā Asayēēhī paa wē pa tēna, na Asayēēhī ka pēsa sewa kē isu nam. 19 Mōyō i tu Apānēē waali si i kuyi-i. 20 Ntēna Apānēē pēsī na í pōsī si: Asayēēhī tōgōnōgōna-m mpv? Uēna í cō si: Eē, maya. 21 Mpuyle Apānēē si: Tō nyā ntōgōh yaa nyā mpātōh tō ifepiya taa nōgōlv waali na hī kra-i na hī lēēki i wontū.

Amā Asayēēhī ta tisi mpv. 22 Uēna Apānēē tāsā-i yōgōtōyū si: Mēhī mā waali yoo. Tōfō, ye mā kv-η māa heeli nyā taalv Sowarī suwē?

23 Paa na mpv tō Asayēēhī ta nu. Tēnāyālē Apānēē cula-i hmantāyā kē i lotu taa, na waali tō na kā lu na í sí kpakpaa. Mōyō pa tēna mpa pa tala Asayēēhī tēsātē tēna tō pa sēhāa.

24 Uēna Sowarī na Apāsāyi pá tō Apānēē waali, pē kōma isu ilim tōyi lē pa tala Kipeya-Amma ton-tonlē nte tē wē Kiya isēntāa kē Karawōh wōlaya tetv mpaav taa tōyōlē. 25 Mpuyle Pēncamēē nyōma tāsā kotuyū kē Apānēē kin kē pulāyā nakēhī ka nyūyū taa. 26 Ntēna Apānēē kpēsī Sowarī si: Kuyū kaa su tēnāyā kē mpv? N ta nyī taa si pē kaa tēsēna kōpantv? Heeli

nyá yélaa ke ləŋ si pá yele pa tɛtɔnaa kuyə ke mpu.
²⁷ Kɛlena Sowari tuuna Taca na í yəgəti si: Ye n taa
 yəgəti isəntə, yélaa ka təgəna-mege m̄púgú haləna pə
 fe.

²⁸ M̄púgú Sowari hola tutuyə na yoolaa səŋ na pá
 yele Iseyeli nyéma ke təgənyə na yoonav. ²⁹ Ilena
 Apənɛɛ na í yélaa pá tɔ m̄púgú ahoo tənaya tɛtɛkəle
 taa na pá tɛsi Yaatanɪ na pá fayana Pitələŋ taa haləna
 pá tala Mahanayim. ³⁰ Sowari luna Apənɛɛ tətəgənlɛ
 na í kala yoolaa ilena í maɣana yélaa pəgəlayafɛi hiu
 fɛi Tafiti yélaa taa na pə səsəna Asayɛɛli. ³¹ Ama
 Tafiti nyéma ka kɔwa yélaa ŋmɔnyə na nunɔwa na
 nutoso (360) ke Pɛncamɛɛ na Apənɛɛ pa yoolaa taa.
³² M̄púgú Sowari-wɛ pa kpaɣa Asayɛɛli na pá pimi-
 i caa pəlaav taa ké Pɛtələhem. Ilena pá tɔ ahoo təna,
 pə kəma isɪ pə nyaaləɣi ilɛ pa tala Hɛpələŋ.

3

¹ Tafiti yélaa na Sayuli nyéma pa yoo taanɣa
 səsəm ké, na Tafiti na í nyéma pa tɔŋ səsəyɪ na
 Sayuli yélaa tɔŋ náá səki.

Tafiti piya nsi í lɔla Hɛpələŋ tɔ (Kvtəsvtv I 3:1-4)

² Piya mpa Tafiti alaa lɔla-ɪ Hɛpələŋ taa tɔ pa
 həla ntə, pa yaa kancaalaya nyəŋ si Amənəŋ í too
 kele Tafiti alɔ Sisilee nyəŋ wei pa yaa si Ahinowam
 tɔ. ³ Naale nyəŋ si Kiliyari, ílé í too kele Kamɛɛli tɔ
 Napaalɪ lelu Apikaalɪ. Tooso nyəŋ si Apəsələm, ílé í
 too kele Kesuli wulav Taləmayi pɛɛlɔ Maaka. ⁴ Liyiti
 nyəŋ si Atoniya, ílé í too kele Hakiti. Kakpasɪ nyəŋ
 si Sefatiya, ílé í too kele Apitalɪ. ⁵ Naatoso nyəŋ si

Itəleyam, ílé ı too keɛ Ikəla. ı piya nsi ı lula Hepələn təyələ.

Pəyoosa Apənee na Isəpaali

⁶ Tafiiti yəlaa na Sayuli nyəma pa yoo taa ké Apənee ná tayana ı təyi teu ke Sayuli təyaya taa na í nyəə ton. ⁷ Mpyó kyakv nakvli Isəpaali kaləna Apənee si: Pepe təə ké n sɔna Aya pɛələ Lisipa wei ma caa Sayuli ka krayaa tə?

⁸ Tənyale pááná kra Apənee ke səsəm na í tə si: Ma ta ke mənəafiki tv si ma lukı Sayuli yəlaa waalı se. Ma tənna kvpantv lapv ke nyá caa Sayuli nyəma na ı taapalaa. Ma ta tv-ŋ Tafiiti nin taa. Ulena saŋa ń kaləyənə-m si ma lapa ısayatv ke alv təm taa. ⁹⁻¹⁰ Ma tuukina Isə si ısu ma lapa teitei ısu Tacaa ka heeluyv Tafiiti na tuunav si ı ká cɛɛ-ı Sayuli kawulaya na í kra-ı Iseyeli na Yuta pə wulav ke pə krayav Tan na pə sına Pɛesepa tə. Ye pə taya mpv Isə í kv-m.

¹¹ Isəpaali ta cə Apənee ke paa təmvyv kvlvmyv. Mpi tə, ı nyanayana-ı ké.

Apənee tənyv ke Tafiiti

¹² Mpyó Apənee tilaa na pa heeli Tafiiti si: Nyá nin taa ké pə tv tetv. Mpv tə, tə pɛeli nəyə. Maa sənə-ŋ na tə keesi Iseyeli nyəma tənə ıse na nyá təə.

¹³ Mpyvle Tafiiti si: Pə we teu, ma na-ŋ tu pɛeli nəyə yaa. Ama kvlvmtv ké si ye n ta kəna ma alv Mikaali n kaa keesi ma ısələ taa ké. ¹⁴ Ulena Tafiiti tili na pá heeli Isəpaali si í cɛɛ-ı ı alv Mikaali wei ı təə ı suu Filiisi nyəma hənnəəsı nunuwa (100) tə. ¹⁵ Ntəna Isəpaali tili na pá mv alv ke ı paalv Layisi pəyalv Patiyeeh kin. ¹⁶ Na ı paalv təhəyi ı alv waalı

na wula, haləna timpi pa yaa si Pahulim tə. Keləna Apəneε təχəni-ι si: Polo n̄ məli. Ulena ί məli.

¹⁷ Mpyuyε Apəneε na Iseyeli nyuyv nyəma pa caγaa na ί tə-we si: Hatoo ləη Tafiiti ke ί caakaya si ί kpa mə wulav, ¹⁸ pə tala ι kpaυ nté. Mpi tə, Tacaa yəχotaa si: Ma təmlε tυ Tafiiti niη ke maa fitina Iseyeli nyəma ke pa kolontunaa na Filiisi nyəma niη taa.

¹⁹ Ulena Apəneε heeli-təγi Pəncameε nyəma na ί teləsi Tafiiti ke nti nti Iseyeli nyəma na Pəncameε kpekəle təna pa caγaa na pá maγasi tə. ²⁰ Apəneε tala Tafiiti tε tə na yəlaa hiu ke ι waali ké, na ílé ί la-weyε mυulle ke teu. ²¹ Mpyuyε Apəneε təma Tafiiti si: Hai, ta caa, maa polo na má kpeγeli Iseyeli nyəma təna na má kəna na nyá na-we ί pεeli nəχə, ulena n̄ təχə kawulaya ke tetv təna təv isυ n caaki tə.

Ulena Tafiiti cε Apəneε na ι kpeena laηhulvmlε.

Sowari kuwa Apəneε

²² Mpyuy Sowi na Tafiiti yoolaa pa luna kvluv na pá kuuwa kolontunaa wontu ke səsəm. Uε pa ta maγana Apəneε ke Hepələη. Tafiiti tεma-ι yeluyv na ί tεena laηhulvmlε. ²³ Sowari na yoolaa pa talaa, ulena pa tayasi-ι si: Apəneε kəma wulav kiη na wulav yele-ι na ί kpεna laηhulvmlε. ²⁴ Keləna Sowari polo wulav kiη na ί pəəsəγi-ι si: Ta caa, Apəneε kəma nyá kiη na n̄ yele-ι na ί kpe yaa? ²⁵ Anι n nyəma ι təv, ι kəma-η feηuyv ké si ι nyəη nyá layatv na pə təna mpi n laki tə.

²⁶ Sowari lu Tafiiti tε, ulena ί tili Apəneε waali ke kpaakraa na pá hiki-ι Sila ləkə kiη na pá məηna-ι, Tafiiti ná tá nyi pə taa pulv. ²⁷ Apəneε talaa ulena Sowari həmi-ι na ί luna kpeεηa isυ ι welətəγi-ι təm,

na í sɔ ɪ lotu taa ké sɛyaya na í si. ɪ læta-ɪ kɔyɔ mpi ɪ ka kɔ ɪ neu Asayελι tɔyɔɛ.

²⁸ Tafiiti nu-ti ɪlena í tɔ si: Taca nyóma si Nεε pɛyalɔ Apənee səm təm fεi má na ma kawulaya tá tɔ tɔtɔ. ²⁹ ɪ səm təm í wεε Sowari na ɪ caa tɔyaya nyóma pa təm. Pə tɔ tɔ Sowari lɔlɔyɔ taa kaa laɲ casaya tɔ, yaa tɔnyɔ tɔ asilima kɔtɔɲ tɔ, yaa ɪcam, yaa wei ɪ səpəna layate tɔ, yaa nyɔyɔtɔ.

³⁰ Apənee ka kɔwa Sowari na Apəsayi pa neu Asayελι ke Kapawəɲ ke yooɔ taa tɔyɔ pεɛ pa læta-ɪ.

³¹ Tənyalɛ Tafiiti tɔma Sowari na ɪ waalɪ yəlaa təna si: ɪ cəli mə wontu na laɲwakəllɛ na í suu fɔlɔtənaa taka na ɪ wii Apənee səm.

Pa pukayana-ɪ pim, ɪlena Tafiiti tɔɲ na í polo pəlaav tɔtɔ. ³² Pa pima Apənee ke Hεpəɔɲ, ɪlena wulav Tafiiti tɔli nəyɔ na í wii ɪ pəlaav tɔtɔ təkproo, na yəlaa təna wii mpɔ tɔtɔ. ³³ Mpɔyɔɛ wulav tasa-ɪ wula si:

Apənee n səpa mpɔ ɪsu kɔmɛɛɲ suwe?

³⁴ Anɪ pa ta həkɔ nyá niɲ ke ɲmusɪ.

Pəyele pa ta həkɔ nyá nəhεε ke alukpala.

Pə́cɔ n hotaa ɪsu ɪsayav.

Mpúyɔ yəlaa təna tasa-ɪ wula ³⁵ na pá pona Tafiiti ke tɔyɔnaya ke ilim taa. Tənyalɛ Tafiiti tuuwa si: Ye ma tɔɲa pɔɔ na ilim ta tɔta ɪsɔ í kɔ-m.

³⁶ Yəlaa nu wulav kɔlapɔtɔ nti ɪlena pa laɲa hεena-ti. ³⁷ ɪlena ɪsɛyeli yəlaa cəkəna kuyaku ɲkɔ si pə taya wulav yelina na pá kú Apənee. ³⁸ Mpɔyɔɛ Tafiiti heela yəlaa si: ɪsɛyeli nyóma yoolaa wulav sɔsɔ hotina saɲa ɪsəntɔ. ³⁹ Paa na ɪsɔ læsa-m si má la wulav tɔ, ma ké ɪcam ké, na Seluya pɛyalaa mpε pa kəla ɪsayatɔ. ɪsɔ í fεɪ-wε na pə kεesəna pa ɪsayatɔ.

4

Paana na Lekapii pa kowa Isəpaali

¹ Sayuli pəyalv Isəpaali nuwa si Apəneε səpa Hepələn, ɪlena pə yəli-ɪ na Isɛyeli nyəma təna lanə pəsi katatəlaya.

² Isəpaali ka wena ɪ kuluv nyuyv nyəma ke naale ké. Pa yaa ləlv si Paana na ləlv si Lekapii pa caa kele Pəncamεε tɔ Limən wei ɪ wε Peləti tə. Mpi tə, ɪcate nté pa nyənaya-tɛyε Pəncamεε nyəma nyənte ké. ³ Peləti nyəma ka sewa na pá cəsi Kitayim na pá pəsi təna nyəma haləna saŋa. ⁴ Sayuli pəyalv Sonatan ka wena apəlpəyaya na pa yaa-ke si Mefipaali. Kuyaku ŋku ka caa Sonatan na Sayuli pa səpa təyɔ ka nukulv seekayana-ke na ká hoti ka nəəheε tə na pə kaani-ké. Waatu ɪni tə, kaa wena pusɪ kakpasɪ.

⁵ Ḿpúyú Lekapii na Paana pa pola Isəpaali təyaya ke ilim taa ké waatu wei Isəpaali ná həntaa si ɪ heesəyi tə. ⁶⁻⁷ Pa keesəna ilim heka ké na pá cəsi na pá svv təyaya ɪsu pa pola təyənaya pee krayav, na Isəpaali hənta nan taa na í heesəyi. ɪlena pá kv-ɪ na pá seti ɪ nyuyv na pá kraya-kv na pá fayana Yaatanɪ tetekəle taa ké ahoο təna. ⁸ Ḿpúyú pa pona-kuyv Tafiti ke Hepələn na pá heeli-ɪ si: N naaki nyá kolontu Sayuli wei ɪ pəkaya-ŋ kuyv tə ɪ pəyalv Isəpaali nyuyv ntə? Hai, ta caa wulav, Isə ləetəyəna Sayuli na ɪ luluyv nyəma na nyá nəyɔ. ⁹ Mpyulε Tafiti cəwa si: Ma tuuna Tacaa wei ɪ yapa-m asola anɪ a nəyɔ taa tə si, ¹⁰ yulv wei ɪ ka kəma na í heeli-m Sayuli səm, na ɪlé ɪ mayasəyi ɪ taa si ma lanle ká heena-ti tə, ma yelaa ké na pá kpa-ɪ na pá kv-ɪ. Ma si ɪ təm heeluyv kasəyaya nté. ¹¹ Halɪ ḿpúyú asayaa ka polo na pá mayana yulv

ke ι tɔyaya taa ké ι tɔhəntəle na pá kv-ι tulum na? Isənaɣa pu la na má kaa læeti-wɛ na má kpiisi-wɛyɛ tɛtu tɔɔ?

¹² Ntɛna Tafiiti tɔ ι yɔlaa si: I kv-wɛ. Uɛna pá seti pa niŋ na pa nɔɔhɛɛ na pá pusi-wɛyɛ tuŋ tɔɔ ké Hɛpəlɔŋ lule nɔyɔ. Na pá pi Isəpaali nyuyɔ ke Apənɛɛ pəlaau taa ké Hɛpəlɔŋ.

5

Tafiiti pəsa Iseyeli na Yuta pə wulav

(Kvtəəsvtv I 11:1-3)

¹ Mpyóy Iseyeli kpeka təna kɔta Tafiiti kiŋ ke Hɛpəlɔŋ na pá tɔm-ι si: Ta na-ŋ ta caləm kvlɔməm ké. ² Paa hatoo waatu wei Sayuli ka ké ta wulav tɔ, kvlɔm nyá inι n paasayana Iseyeli yoolaa. Tacaɔ ka tɛma-ŋ heeluyu ke mpyóy si ń paasəna Iseyeli nyəma na ń lá pa wulav.

³ Mpyóy Iseyeli sɔsaa kɔta Tafiiti kiŋ ke Hɛpəlɔŋ na pá na-ι pá pɛeli nɔyɔ ke Tacaɔ isɛntaa na pɛle pá pɛli-ι nim na í pəsi Iseyeli wulav. ⁴ Tafiiti pusi ka wɛ hiu na naanɔwa ke waatu wei pa kra-ι wulav tɔ. Mpyóy ι tɔyɔ kawulaya ke pusi nule. ⁵ I tɔyɔ kawulaya ke Hɛpəlɔŋ ke Yuta nyəma tɔɔ ké pusi naatosompɔyɔlaya na isətvnaa naatoso, na Yosalem ke Yuta na Iseyeli pá kvkɛntuyɔ tɔɔ ké pusi hiu na naanɔwa na tooso.

Tafiiti læka Yosalem

(Kvtəəsvtv I 11:4-9; 14:1-2)

⁶ Mpyóy waatu nɔyɔlv Tafiiti na ι yoolaa pa pola Yosalem ke Yɛpusi nyəma mpa pa ké tɛtu nyəma tɔ pa yoonav. Tənaɣale pɛle pa tɔma-ι si: N kaa pəsi na ń svv ta ɪcatɛ taa. Paa yvlɔmaa na kaakalasi paa pəsi

na pá taŋ-me. Pə nyuɣv nté si ɪcate we toŋ, Tafiiti kaa pəsi na í svv tə taa. ⁷ Ama Tafiiti læeka kolonja səsaya ɪcate na í kanta na pá ha-teye həte si Tafiiti te.

⁸ Kuyakv ŋkuyv Tafiiti təma ɪ yoolaa si: Ye wei ɪ caa si í yoonə Yepusi nyəma pəntv í təŋ lvm sɪlvv na í kó ma kolontunaa kaakalasi na yulvmaa mpa pa wəŋaya-m tə. Pə təw ké pə pəsa ɪtuule si: Kaakalaya yaa yulvm kaa svv Tafiiti təyaya taa.

⁹ Mprúyú Tafiiti læeka kolonja səsaya ɪcate nté na í caya tə taa na í ha-te si: Tafiiti te. Uena í ŋmá kolonja na Milo na í səsɪ kutulv na pə taa təw.

¹⁰ Uena Tafiiti toŋ səsəyɪ na pé puki na Tacaa Isə Toma təna tv we ɪ waalɪ.

¹¹ Mprúyú Tii wulav Hilam pona Tafiiti ke təmle nyəma na kponkpolonaa kɪpama na kaafəntanaa na pɛe saakələa na pá ŋmá Tafiiti ke kawulaya təyaya.

¹² Təyaya ɪ cəkənaa si Tacaa kpa-ɪ Iseyeli nyəma wulav. Pəyele ɪ kusa ɪ kawulaya nyuɣv ke ɪ ka səla ɪ yəlaa Iseyeli nyəma tə pə təw.

*Tafiiti piya mpa ɪ lɪla Yosalem tə
(Kvtəəsvtv I 3:5-9; 14:3-7)*

¹³ Tafiiti tala Yosalem uena í kpaya alaa na pɛle pá lɪlɪ-ɪ piya ke təna. ¹⁴ Pa həla nté Saməwa na Sopari na Natan na Saləməŋ ¹⁵ na Ipaalɪ na Uliuwa na Nefeki na Yafiya ¹⁶ na Uliisama na Uliyata na Ilifeletɪ.

*Tafiiti kəlvv ke Filiisi nyəma
(Kvtəəsvtv I 14:8-16)*

¹⁷ Mprúyú Filiisi nyəma nuwa si pa kpa Tafiiti ke Iseyeli nyəma wulav. Uena pá polo pa təyaya ɪ waalɪ. Tafiiti nu mpv, uena í svv kolonja ɪcate taa.

¹⁸ Filiisi nyəma talaa, uena pá watɪ Lefayim tətəkələ

taa. ¹⁹ Uena Tafiti pəəsi Tacaa si: Má polo Filiisi nyóma waali? N ká tu-weye ma niŋ taa? Tacaa si: Ee, polo, maa tu-weye nyá niŋ taa.

²⁰ Ḿpúyú Tafiti pola Filiisi nyóma kin ke timpí pa yaa si Paali-Pelasim tó na í ku-we. Uena í tó si: Tacaa hee-m mpaav ke ma kolontunaa cana taa isu lóm fakuyv akula səsəona tó.

Pə tóó ké i ha lonte nteye hətə si Isə mpaav təfayale.

²¹ Filiisi nyóma sewa na pa yelee pa tuŋ uena Tafiti na i yəlaa pa kpaɣa na pá wə kəkə.

²² Ḿpúyú Filiisi nyóma tasa watuyv ke Lefayim tətəkəle si pa yookina Iseyeli nyóma. ²³ Tafiti pəsa Tacaa, uena Tacaa heeli-i si: Taa pona pa isentaa tó. Ce na ŋ luna pa waali tóó ké tulunɔ ke tuŋ taale isentaa. ²⁴ Ye n kəma na ŋ nu yəlaa nəhəe ke tuŋ inu i taa isu yoolaa nəhəe, ile n tii pa tóó ké kpaɣaa. Mpi tó, Tacaa tɛna-ŋ nəɣə si i yookina Filiisi nyóma.

²⁵ Ḿpúyú Tafiti lapa isu Tacaa heela-i tó, na í kú i kolontunaa ke pə kpaɣav Kera tó haləna Kesee.

6

Tacaa atakaa ponav ke Yosalem (Kvtəsvtv I 13:4-14)

¹ Ḿpúyú Tafiti tasa Iseyeli yoolaa taa yoolaa ke kpeyeluyv ke yəlaa isu iyisi hiu na naanowa (30000). ² Uena pá tɛe timpí pa yaa si Paala təɣə Yuta si pa kpaɣəɣi Isə atakaa. Tacaa Toma təna tu tənna atakaa inu na i təkí kawulaya ke isətaa tanlaa tó. ³⁻⁴ Ḿpúyú pa kpaɣa Isə atakaa ké Apinatari tɛye pulaya tó na pá tu-i kɛkɛ kufalv taa, na Apinatari pəyalaa Ahiyo ke lələ na Yusa ke kəŋkəŋ tó na pá paasəɣəna-i. ⁵ Na pá makí wontu na həsi na Tafiti

na i nyóma pá paaki. ⁶ Pa tala tǝfallɛ nte tǝ wɛ timpi pa yaa si Nakǝŋ tǝ, ɛlena naaŋ kpilisi keeke na Iso atakaa taŋ hotuyu na Yusa temi-i. ⁷ Tǝnaɣale Tacaɔ mu-i na pǎána na í kv-i tǝnaɣa atakaa kite ke mpi pǝ tǝ i ta nyana Iso atakaa tokinau tǝ.

⁸ Ama Tafiti lanɛ ta heena Yusa kvɔu mpi, na pá ha lonte nteɣe hǝte si Yusa tǝkole. Na pá yaaki-teɣe mǝpǝyǝ halǝna saŋa. ⁹ Mǝpǝyǝ sǝɣǝntu kra wulau na í tǝ si: Ye mpv maɔ pǝsi ma pona Iso atakaa ke ma teɣele?

¹⁰ ɛlena Tafiti kisi Iso atakaa ponaɔ ke i te na í pona-i Katu tu wei pa yaa si Opeti-Itǝm tǝ i te. ¹¹ Na atakaa caya apalu inu i teɣe isǝtonaa tooso. ɛlena Tacaɔ náá kooli ílé na i tǝyaya nyóma tǝnaɣa kvpantu.

*Iso atakaa ponaɔ ke Yosalem
(Kvtǝsɔtu I 15:25–16:3)*

¹² ɛlena pá taɣasi Tafiti si Tacaɔ koola Opeti-Itǝm na i nyóma tǝnaɣa kvpantu ke Iso atakaa tǝ. Nteɔna wulau polo Opeti-Itǝm te na i kraɣa Iso atakaa na pá pona i te na aŋmaala. ¹³ Atakaa sǝɣǝlla í kpesa nǝhɛɛ naatoso na alaafǝya, ɛle kǝtǝlaa la nav na navle nim nyǝnte ke kǝtaɣa. ¹⁴ ɛlena Tafiti felu paale ke teu ke atakaa isentaɔ na í suuwa kǝtǝlaa toko tike. ¹⁵ Mǝpǝyǝ i na Iseyeli nyóma tǝna pa pona Tacaɔ atakaa ke Yosalem na akantɛɛ na lanɣulǝmle kakiisasi.

¹⁶ Pa tǝŋna Iso atakaa sɔvnaɔ ke wulau ɛcate taa, ɛle Tafiti alu Mikaali Sayuli pǝelǝ sǝŋna pǝtote nté na í ná i paaki na í ŋmaaki atakaa isentaɔ. Mǝpǝyǝ Mikaali tuv Tafiti ke i taa. ¹⁷ Pa tana Iso atakaa ɛlena pá su- i i lonte taa ké cokǝle nte Tafiti ka lapa tǝ tǝ taa, na pá lá kǝtasu nsi kǝkǝ lusa si tǝna tǝ na ciikuyu

nyənsi. ¹⁸ Pa tema kətasi nsəyi lapu ɔlena Tafiti kooli yəlaa tənaya kupantu ke Toma tənə tu Tacaa hətə taa. ¹⁹ ɔlena Tafiti tala apalaa na alaa mpa paa kota tənə təyə təyənaya. Paa wei ke potopoto, na nantuyu, na solum, na pá kpe.

²⁰ Tafiti məla təyaya si i kooliyi i nyəma ke kupantu, ɔlena Mikaali lu na í sənɪ-i na í təmɪ-i si: Ama Iseyeli wulav teeli ineyə saŋa pəpətu ké. N wəyasa nyá kawulaya wontu na í paaki nyá waali nyəma yomaa alu nyəma isentaa isu yulu ke yem.

²¹ Ntəna Tafiti cə-i si: Tacaa wei i kisa nyá caa na í ləsi-m si má la Iseyeli nyəma wulav tə i isentaa ké ma paawa. ²² Ma caa ma pasa ma ti na má pəsi kpete na pé kəli mpv. Paa na mpv tə, ma nyuyv ká kuɪ yomaa alu nyəma mpa n yəyətəyi tə pa isentaa ké.

²³ Sayuli pɛɛɔ Mikaali na i səm tə i ta lɔli pəyaya.

7

Isə suwa nəyə ke Tafiti na i təyaya nyəma (Kvtəsvtv I 17:1-15)

¹ Tacaa yapa wulav ke i kolontunaa ninj taa, ɔlena í məli i kawulaya təyaya kɔfalaya taa na heesuyv.

² Ḿpɔyú koyaku nakuli i təma Isə kuyəyətutu teləsulu Natanj si: Pə ta muna si máá wɛɛ kutuluyu kupaŋku taa na Isə atakaa náá wɛɛ cokəle taa. ³ Ntəna Natanj cə wulav si: Polo na í la pə tənə mpi n mayasəyi nyá taa tə. Mpi tə, Tacaa wɛɛ nyá waali ké.

⁴ Ahoo yuwa ɔlena Tacaa tə Natanj si: ⁵ Polo na í heeli ma pəyalv Tafiti si pə taya inɪ i ka ŋmana-m təyaya ŋka ka taa maa caya tə. ⁶ Hatoo ma ləsyuv Iseyeli nyəma ke Icipiti taa na pé suna saŋa tə ma ta svota kutuluyu taa. Cokəle taa ké ma wɛɛ mpv. ⁷ Too

ma na Iseyeli nyóma tɔ luw tɔ, ma ta pɔsɔta pa nyuyɔ nyóma mpa ma lɔsaa tɔ pa taa nɔɔɔɔ sɩ pepe tɔɔ ké pa ta ŋma-m kutuluyɔ kɔpaŋkɔ.

⁸ Mpu tɔ, heeli ma pɔyalɔ Tafiiti sɩ Toma tɔna tu Tacaá má, ma yɔɔɔta sɩ ntiyile taa ké ma kpaɔa-ɩ heeŋ waali sɩ í la ma Iseyeli nyóma wulav ⁹ na máá wɛ ɩ waali ké ɩ tɔntɛ tɔna taa. Uena má kpiisi ɩ kolontunaa tɔna na má kɔsɩ ɩ nyuyɔ ɩsu atɛ sɔsaa lɛlaa. ¹⁰ Uena má ha ma Iseyeli nyóma kɛ tɔcayalɛ sɩ pá caya teu na pulɔ í taa pɛyeli-wɛ. Yɔlaa asaɔaa í taa tɔɔ pa ɩɛ, ¹¹ ɩsu saa wei maa kpa paasɛnlaa kɛ ma yɔlaa Iseyeli nyóma tɔɔ tɔ. Pɔyele ma yapa-ɩ ɩ kolontunaa tɔna niŋ taa sɩ í heɛsɩ. Tacaá sɩ: Pɔntɔ unɩ ɩ ka suna-m tɔyaya, pɔ taya Tafiiti ká ŋmana-kɛ. ¹² Ye pɔ tala nyá kɔyakɔ na n sɛpa lɛ maa lɛsɩ nyá piya mpa n lɔlɛna nyá tapuyɔ tɔ pa taa nɔɔɔɔ na má kpa-ɩ wulav. ¹³ Inɩ ɩ ká ŋmana-m tɔyaya na maa yele na ɩ kawulaya kumte wɛɛ tam tɔɔ. ¹⁴ ɩ ká nyɛnɛɔɩ-m ɩ caa na maa nyɛnɛɔɩ-ɩ ma pɔyaya. Ye ɩ pɛntɔna-m maa hɔ ɩ kpaŋyuyɔ ɩsu pa lakuyɔ pɔyaya tɔ. ¹⁵ Ama ma kaa yele-ɩ pɛɛɛɛ huluyɔ ɩsu ma lapɔ Sayuli na má lɔ-ɩ na má lɛɛɩ-ŋ ɩ lonte tɔ. ¹⁶ Nyá kawulaya na nyá kumte na nyá piitim pu wɛɛ tam tɔɔ ké.

¹⁷ Nti nti Iɔ heela Tafiiti na Iɔ kuyɔɔɔtɔtu telɔsɔɔ Natanɔ nɔɔɔ tɔɔɔɔ.

Tafiiti sɛɛv kɛ Iɔ

(Kɔtɔɔsɔtv I 17:16-27)

¹⁸ Mpuɔɔɔ Tafiiti pola Iɔ cokɔle taa na í yɔɔɔtɔna Iɔ sɩ: Hai, Tacaá ta Iɔ, má na ma tɔyaya tɔ ké wɛ na ń kɔŋna-m timpi taa ma wɛ ɩsɛntɔ tɔ? ¹⁹ Pɔlɛ pɔ paasi na ń tasɔɔɩ ma tɔyaya suw tɔm na? Ye pɔ taya Iɔ, yulɔ kaa pɔsɩ na í yɔɔɔɩ mpu pɔ taka. ²⁰ Wentiyi ma taka

ma wena si ma heeliyi-η? N nyəma-m ké. ²¹ Nyá mayamaya n səələna na ń la təma səsəəna ane, na ń kuli-m təm təne tə təo isu n ka yəgətuyə tə. ²² Tacaə Iso n ké Səsə ké. Mpi tə, nəgəlv ta nəgəsəna-η. Ye tə keesəna nti ɪni tə nuna ta ηkraηη tə nəgəlv ɪ fei isu nyá. ²³ Piitim napəli pə fei na pə nəgəsəna nyá yəlaə Iseyeli nyəma mpa n kəma na ń ya si tə pəsi nyá nyəma na nyá hətə yaa na ń la-tuyə piti təma na kəkəlv nyəm na ń ya-tuyə Icipiti taa na ń təgəni piitimnaə ləlaə na pa tuη. ²⁴ Na tə pəsi nyá nyəma ké tam təo, na nyaa pəsi ta Iso. ²⁵ Mpu tə, Tacaə Iso yelev na təm nti n yəgətə ma na ma təyaya tá təo tə té la na té wəe m̄pógó tam təo. ²⁶ Nyá hətə í wəe səsəəle na yəlaə puyələyi tam si: Iseyeli nyəma Iso kéle Toma təna tv Tacaə na ń paasəgəna ma təyaya. ²⁷ Mpi tə, Tacaə Iseyeli nyəma Iso, nyá tvna nyá təm ke ma ηkraηη taa si n ká si ma təyaya. Pə təo ké ma kaasa ma ti na má sələmi-η sələmyəv kəne. ²⁸ Tacaə Iso, n ké Iso ké. Na ń yəgətə nti n lakɪ-təyi. Nyá keesəna-m nyá kɔpantv təne tə təm. ²⁹ Kooli ma təyaya ké kɔpantv na ká wəe tam təo isu n yəgətuyə tə, na kɔpantv nti té wəe ka təo ké tam.

8

Tafiiti kəla ɪ kolontunaa ləlaə (*Kvtəəsvtv I 18:1-13*)

¹ Pəle pə waalı ké Tafiiti tasa Filiisi nyəma ké yoonav na í ηmakəli-wə na í ləkɪ pa ɪcate səsəəle nte pəle paa təyaa tə. ² M̄pógó Tafiiti yoonə Mowapu nyəma na í kpa-wəgə yomle. ɪlena í husi-wəgə ate, na pá kala yəlaə tooso, ɪle pa kv naale. Pá kala yəlaə tooso, pa kv naale. Pə kaasa mpa ɪlena pəle pá lakɪ

Tafiiti ke tæmle na pá felæyi-ι lampuu. ³ Μρύγύ Tafiiti yoonα Lehopi pæyalv Hatæsee wei ι kέ Sopa wulav tα na í kæli-ι waatv wei ílé ι kvlaa si ι mvyi Ifelatι pæγv næγv tetv tα. ⁴ Uena Tafiiti læki ι kpayanæη çayalaa iyava na nasætosο na nunvwa (1700) na yoolaa næhæe tæntaa ke iyisi hiu (20000), na í seti kpayanæη tæna næhæe hola na pæ kaasi isu yoou keekenaα nunvwa (100) kpayanæη tike. ⁵ Μρύγύ Tamasi Siliι nyéma pola wulav ke sænav, uena Tafiiti kv peleye yoolaa iyisi hiu na naale (22000). ⁶ Na í pona yoolaa ke Tamasi Siliι taa, na icate nyéma laki-ι tæmle na pá felæyi-ι lampuu. Paa timpiyi Tafiiti polaa, Tacaa kentavaα ι tæv kέ. ⁷ Uena Tafiiti kpayα Hatæsee yoolaa kpalæη wvla nyæη na í pona Yosalem. ⁸ Μρύγύ Tafiiti kuu nyæγælvv kvσεεmvv nyæγætv ke sæsæm ke Hatæsee acalæe nna pa yaa si Peta na Pelotayi tα a taa.

⁹ Mpyvle Hamati wulav Tou nuwa si Tafiiti kvwa Hatæsee yoolaa tæna. ¹⁰ Ntena í tili ι pæyalv Yolam ke Tafiiti te si: Polo na í see-ι na í samι-ι timpi ι pæsaα na í kpili Hatæsee na ι nyéma na í kv-we tα. Mpi tα, Tou yookayana Hatæsee kέ. Uena Solam pona liyitee nyæγætv na wvla na nyæγælvv kvσεεmvv ke hæsι hæsι. ¹¹ Μρύγύ Tafiiti su nyæγætv ntæyi Tacaa isu ι ka suv liyitee nyæγætv na wvlanaα mpα ι læka piitimnaα mpα ι yoonaa na í kæli tα. ¹² Isu Siliι nyéma na Mowavv nyéma na Amoni nyéma na Filiisi nyéma na Amaleke nyéma na Sopa wulav Hatæsee na ι nyéma. ¹³ Isæna Tafiiti lapa na ι nyvγv kvli tæγæle.

Tafiiti kæla Siliι nyéma na í mælyi kvpente, uena í kv Itæm nyéma ke yælaα iyisi pælefει hiu (18000) ke

timpi pa yaa si Təm tetekəle taa tō. ¹⁴ I kəla Itəm nyəma ilena í si yoolaa ke pa tetv tēna taa na ıate nyəma lakı-ı təmle. Paa timpiyi Tafiti polaa, Taca kentaɣaa ı tō kē.

Tafiti waali nyəma həla
(*Kvtəsvtv I 18:14-17*)

¹⁵ Tafiti təɣə kawulaya ke lseyeli nyəma tēna tō kē na í təhəɣi tampana na í paasəɣəna-wε. ¹⁶ Seluya pəyalv Sowarı kele yoolaa nyuvv tv, na Ahiluti pəyalv Yosafati kele takəlası sulv. ¹⁷ Ahitupi pəyalv Satəki na Apiyataa pəyalv Ahimeleki kele kətəlaa. ¹⁸ Selaya kele takəlası ηmaalv na Yoyata pəyalv Penaya kele yoolaa mpa pa taɣaya wulav tə pa nyuvv tv. Tafiti pəyalaa nté səpaapənaa.

9

Mefipaali pote ke Tafiti te

¹ Mprəɣv kuyaku nakulı Tafiti pəəsaa si pə ta kaası Sayuli təɣaya tv nəɣəlv na má lapı-ı kəpantv ke Sonatan tō?

² Sayuli təɣaya təmle tv nəɣəlv ı ka wε tēna na pá yaaki-ı si Sipa. Mprəɣvle pa kpaɣa apalv ını na pá pona-ı Tafiti kin. İlena wulav pəəsı-ı si: Nyaya pa yaaki si Sipa? Apalv ını ı tısa, ³ İlena wulav pəəsı-ı si: Pə ta kaası Sayuli təɣaya tv nəɣəlv na má lapı-ı kəpantv ke İso tō? Ntəna apalv ını si Sonatan pəyalv wεε na pə kaana-ı. ⁴ Ntəna wulav si: I wε le? Sipa si: I wε Amiyeli pəyalv Makii tɣe timpi pa yaa si Lo-Tapaa tō.

⁵ İlena wulav tili na pá kəna-ı. ⁶ Sonatan pəyalv Mefipaalı tala Tafiti te İlena í həntı-ı ate. Mprəɣv ı yaa ı hətε İlena ı sεε si: Maɣəlv ta caa. ⁷ Ntəna wulav si:

Taa nyá, ma caa ma la-η kópantv κε nyá caa Sonatan tō. Maa cele-η nyá cōsō Sayuli tetvnaa tēna na má na-η tu tākēna tētəmle κε tam.

⁸ Mprógv Mefipaali tasa hēntvγv κε ate na í tō si: Hai, ta caa, maγale awe, ma we isu haya kusəpaya ké na ḥ paasəγəna-m mrv iní?

⁹ Kēlena wulav yaa Sipa na í heeli-ι si: Ma celəγi nyá caa Sayuli na ι təγaya nyóma nyəm tēnaya Mefipaali. ¹⁰ Nyá na nyá piya na nyá təmle nyóma ι ká haləγi-ι ké na í taa lan kvhaləm. Ue ma na-ι tu tākēna tētəmle κε tam.

Pəyele Sipa ka wēna piya naanvwa na kakpasí ké, na təmle nyóma κε hiu. ¹¹ Ntēna Sipa cō wulav si: Ta caa, maa la teitei ké isu n heela-m tō. Uena Mefipaali svv wulav kinj κε təγov isu ι maγamaya ι kvlvlv.

¹² Mefipaali ka wēna pəγaya səkpelaya nakəli na pá yaa-ke si Mika. Mprógv Sipa təγaya nyóma tēna pəsa ι təmle nyóma. ¹³ Yosalem κε ι ka wēe. Mpi tō, ι na wulav pa təkayana. Pəyele pu kaana Mefipaali nōəheε naaleγε.

10

Tafiiti kəlvvγv κε Amaleke nyóma na Silii nyóma (Kvtəsvtv I 19:1-5)

¹ Pəle pə waali ké Amoni wulav Nahasi səpa na ι pəyalv Hanvη lēeti ι lonte taa. ² Mprvγvle Tafiiti tōma si: Maa lēeti Hanvη κε kópantv κε nti ι caa ka lapam tō. Uena í tili si pá sēe-ι ι caa ləγaya. Təmle nyóma tala Amoni nyóma tetv taa, ³ uena tetv nti tə avulaa səkpema tō pa wulav Hanvη si: N nyóma si ləγaya sēev tō ké Tafiiti tila ι yəlaa na? I tila-wēγe si pá fēv ta icatē na pá nyi-te na pá wakəli-te.

⁴ Tənaɣale Hanuŋ kpa Tafiti tillaa mpe na í hu pa tantəŋ ke nnyenyekəŋ, na í seti pa tokonaa na pé kpa pa tapanəəsi. Uena ɪ yele-we. ⁵ M̀p̀yú feele kpa-weɣe səsəm. Tafiti nu mpi pa lapa-we tɔ, uena í tili si pá saali Yeliko haləna pa tantəŋ nyɔ, uena pécó pá kpe.

*Amoni nyəma na Silii nyəma pa yoonav
(Kvtəəsvtɪ I 19:6-19)*

⁶ M̀p̀yú Amoni nyəma cekənaa si Tafiti haɣa-we na pááná ke pa isayatu nti tə tɔɔ. Uena pá polo Pəti-Lehopi na Sopa Silii nyəma kin na pá kraɣa yoolaa apaa nyəma ke iyisi hiu (20000), na Maaka wulav teɣe yoolaa iyaya (1000), na Topi nyəma teɣe yoolaa iyisi naanəwa na naale (12000). ⁷ Tafiti nu mpv, uena í tili ɪ yoolaa nyuɣu tu Sowari na yoolaa apalaa təna. ⁸ Mpuɣule Amoni nyəma luwa na pá puli pa ɪcate nənəɣɔ, na Sopa na Pəti-Lehopi Silii nyəma na Topi na Maaka pə yəlaa náá we tawa taa na pa mpa. ⁹ Uena Sowari cekəna si ɪ ká yoo taa na waali. M̀p̀yú ɪ ləsa Iseyeli yoolaa taa yoolaa na pele pá yookina Silii nyəma. ¹⁰ Pə kaasa mpa uena í yelina peleye ɪ neu Apisayi si pele pá yoonə Amoni nyəma. ¹¹ Na í heeli-ɪ si: Ye Silii nyəma í kpila-m, ɪle n kəɔ na ń sənə-m, yaa ye Amoni nyəma kpilina nyá, ɪle máá kəɔ na má sənə-ŋ. ¹² Təɣɔ apalutv na tɔ kaasi ta təɣi ta yəlaa na ta Iso acalee tɔɔ. ɪle Tacaá í la ɪ luɣu nyəntv.

¹³ M̀p̀yú Sowari na ɪ yəlaa pa sɔv Silii nyəma tee si pá yookina-we na pele pá tv casəle. ¹⁴ Amoni nyəma ná nawa si Silii nyəma sewa, uena pele pá tv-te na pá sɔv ɪcate. Uena Sowari məli na í kpe Yosalem.

¹⁵ Silii nyəma nawa si Iseyeli nyəma kəla-we, uena pá koti pa yoolaa tɔtɔ. ¹⁶ M̀p̀yú wulav Hatəsee tilaa

na pá yaa Ifəlati pəγə waali Sili nyéma ləlaa na
 ι yoolaa wulav Sopaki kraγa-we na pá tee Helam.
 17 Pa heela-təγi Tafiti, ilena í koti Iseyeli yoolaa təna
 na pá tesι Yaatanι na pá polo Helam. Mpygy Sili
 nyéma tayana pa ti na pá na Tafiti pá suli na pá
 yoo. 18 Ama pa kuu-teye Iseyeli nyéma isentaa, na
 Tafiti kv youu keekena nasətos na nunuwa (700)
 paasənlaa na kraγanəη caγalaa ke iyisi nule (40000)
 na í kv pa youu wulav Sopaki.

19 Mpygy Hatəsee waali awulaa səkpema nawa si
 Iseyeli nyéma kv pa yəlaa ke səsəm, ilena pá polo na
 pá na-we pá ciiki na pá laki-weye təmle. Sili nyéma
 ta pəsi tətə si pá sənə Amoni nyéma.

11

Tafiti na Pasepa pa təm

1 Pənaγa sikaa na pə tala waatv wei awulaa teeki
 youu tə, ilena Tafiti kvσι ι yoolaa wulav Sowari na
 Iseyeli yoolaa təna si pá polo pá kv Amoni nyéma
 təna na pá ləeki Lapa icate. Ama Tafiti maγamaγa
 ta polo.

2 Mpygy kuyaku nakuli Tafiti luna təhəntəle ke
 taanaya, na í cəeki kutuluyu pata təə. Ilə ι loosa alv
 nəγəlv ι səeki lvm nte, na ι isentaa luwa pə tu fei.

3 Mpygy ι tilaa na pá pəəsi ι təə. Ilena pá cə-ι si Iiyam
 pəelə Pasepa ké. I paalv kele Hiti tv Yulii. 4 Ntəna í
 tili na pá pona-ι alv inι na í svvna-ι na ilé í məli ι te.
 Pəyele ι ka tēma isətv nav nté kpakpa na í la asilima
 keeluyv kətaya.

5 Alv nawa ι ti na teu ilena í tili na í heeli Tafiti.

6 Mpyγvle Tafiti tilaa na í heeli Sowari si í yele
 Hiti tv Yulii na í kəə.

Uena Sowari náá yele Yulii. ⁷ Yulii kōma uena Tafiiti pōōsi-i Sowari na yoolaa na yooou pa alaafōya tōō. ⁸ M̄pōyó Tafiiti heela Yulii si: Polo nyá te na ḡ heesi.

Yulii luwa uena wulav lap-i kuvōōu na pá pona-i. ⁹ Ama ílé i ta suu i te. I na wulav tanlaa pa hēntēna nōnōyō tee. ¹⁰ M̄pōyó pa tayasa-tēxi wulav na ílé i pōōsi-i si: Aní n lūna mpaav kē. Ue pepe tōō kē n ta suu tēyaga? ¹¹ M̄pōyó Yulii cō-i si: Iso atakaa na Yuta na Iseyeli nyōma tēna hēntēxi coka taa kē. Ma caa Sowari na i waali nyōma ná we nyutu taa. Uena máá suu ma tēyaga taa na má tēyō na má nyōō, na má hēntēna ma alv na? Ma tuuna-ŋ si ma kaa la mpv. ¹² Ntēna Tafiiti heeli-i si: Tōō, heesi saŋa, cele ile maa yele na ḡ mēli.

Uena Yulii caya. ¹³ M̄pōyó Tafiiti yaa-i i te na í tēyō na í nyōō na pá kv-i. Paa na mpv, ahoō yuwa tō, i ta polo i te, í na tanlaa pa hēntēna.

¹⁴ Tev fema uena Tafiiti ŋmaa Sowari ke takēlaya na í tilina-keye Yulii mayamaya ¹⁵ si pá telēsi-i timpi yooou haŋa teu tō na pá ye-le-i na pá kv-i.

Pasepa paalv Yulii sēm

¹⁶ Sowari nyala icate, uena í pona Yulii ke timpi yoolaa taa yoolaa tanlaa tō. ¹⁷ M̄pōyó icate nyōma luwa na pá yōona Sowari na i nyōma na pá kv Tafiiti yoolaa payale na pá kpeŋna Yulii na pá kv tōtō. ¹⁸ Uena Sowari ŋmaa Tafiiti ke takēlaya na í keesi-i pē tēna mpi pē lapa tēyooole tō. ¹⁹ M̄pōyó Tafiiti lela tillu ke heeluyi si: Ye ḡ keesa wulav ke ta cakēle tōm ke cēne, ²⁰ ntanyi pááná ka kpa-i na í yōyōti si pepe tōō kē tō suu icate tee si tē yookina-te. Aní tē nyōmaya

σι ικατε nyéma tǽkǽ nyémá. ²¹ Μρύγύ alv ka kǽna Ketiyǽη pǽyalv Apimelǽki. Tǽpǽesi ικατε tǽe kǽ ι ka svv mpv na alv yaγa-ι namle hǽγǽlvγv na koluηa nyuγv taa. Ite pepe tǽǽ kǽ tǽ kǽtǽna koluηa ke mpv? Ite n cǽ-ι si nyá pǽyalv Yulii ná sǽpa tǽtǽ.

²² Μρύγύ tillu keesa Tafiiti ke nti Sowapι keesa-ι tǽ si: ²³ Kolontunaa mpe pa kpila-tvγv. Pa lu-tvγv kulwv ke tawa taa na taa tǽγǽni-we na tǽ tana-weγε pa ικατε nǽnǽγǽ. ²⁴ Ilena koluηa tǽǽ sǽηlaa náá tǽ-tvγv nyémá na pá kv ta taa paγale. Halι nyá pǽyalv Yulii ná sǽpa tǽtǽ.

²⁵ Tǽnǽγale Tafiiti cǽwa tillu si: Polo na η heeli Sowapι si, paa pǽ kǽwa ι yǽlaa tǽ pǽ taa kǽli-ι caalvγv. Pǽ wee kǽ si ι polo ικατε tǽǽ na tǽη na ι kǽli-te. Nyaa polaa η tasa-ι ηρύγύ apalvtv.

²⁶ Yulii alv nuwa si ι paalv sǽpa, ilena ι wii-ι. ²⁷ Lǽyαγa tǽma, ilena Tafiiti tili na ι kpaγa alv na ι luli-ι apalv pǽyαγa. Μρύγύ Tafiiti kulapǽtv nti tǽ ta maγa Tacaá.

12

Nataη heeliyi Tafiiti ke ι salǽka tvγv tǽm

¹ Μρύγύ Tacaá tila Iǽǽ kuyǽγǽtv tv telǽsvlv Nataη ke Tafiiti kiη na ι heeli-ι si: Apalaa napǽli paa wena naale ke ικατε kulvmtǽle taa, lelv ke tǽη tv na lelv ke kǽnyǽntv. ² Tǽη tv ιni ι ka wena naaη na heeη ke sǽsǽm pǽ fei nyǽnvγv. ³ Hewαγa kulvmaγa ke kǽnyǽntv náá wena na ι tǽkǽ, na ká na ι piya pa wee na pá tǽki na pá nyǽkǽ tǽntǽmle, na ká hǽntǽγι ι tate taa na ι nyǽnǽγι-ke ιsv ι pǽelǽ. ⁴ Μρύγύ kuyakv nakvlι ikǽm kǽma tǽη tv ιni na ι la ι tǽla pǽtǽǽtǽle, na ι kisi

a taa ké læsuyv si i lakəna ikəm inəyi muulle. Na í kra kunyəntv hewayə ŋke na í kv-i.

⁵⁻⁶ Təŋayale Tafiiti pááná huuwa kpaakraa təfaa na í tə si: Ma tuuna Tacaa si yulv wei inu i lapə mpv tə pə wɛɛ si í feli heeŋ liyiti ke yaasi wei i lapə mpv na í feina pətətəle tə. Pəyele pə tu muuna pá kv-i ké. ⁷ Ntəna Natan si: Nyayale yulv inu. Iseyeli Iso Tacaa yəɣətəa si inu i kpana-ŋ Iseyeli nyəma wulav na í ya-ŋ Sayuli nin taa ⁸ na í ha-ŋ təyayə na alaa na í tv nyá nin taa ké Iseyeli nyəma na Yuta nyəma. Ye n ka heela-i si pəle pə ta tə-ŋ i ka səsə-ŋ. ⁹ Pepe təw ké n nyəna Tacaa təm ke yem na n la mpi pə ta maɣa-i tə? N kv Yulii na Amoni nyəma laɣate, na n kraɣa i alv. ¹⁰ Timpi n nyəna-i yem ke mpv na n kraɣa Yulii alv tə, yovu kaa hatələna nyá təyayə tətə. ¹¹ Mpyóy Tacaa tasaa si: Maa yele na nyá piya taa nəɣəlv wakəli nyá laŋle. Maa ha nəɣəlvɣv nyá alaa ke nyá isentaa na ílé i souna-wɛ na ilim na pə isəle. ¹² Nyá ŋmelaa ké na n la nəɣəlv ta na. Ama ilim taa ké maa la ma nyəntv na Iseyeli nyəma təna na.

¹³ Təŋayə Tafiiti təma si: Ma wakələna Tacaa ké. Ilena Natan náá təm-i si: Tacaa husa nyá isayətv, n kaa tasa səm. ¹⁴ Ama timpi n yelaa na Tacaa kolontunaa kra i təw na pá ni pəntv tə, pəyayə ŋka pə ləla-ŋ tə ŋke kaa səna.

¹⁵ Mpyóy Iso kuyəɣətətv teləsvlv Natan kpema i tɛ.

Pasepa pəyayə səm

Mpyóy Tacaa yelaa na kvətəŋ səsəsv nakuli kv kra Yulii leelu pəyayə ŋke. ¹⁶ Mpyóy Tafiiti həkə nəɣə na í sələm-i Tacaa ke pəyayə ŋke ka təw. Ateɣe i həntayə paa ahoə nna, nyaalvɣv fei. ¹⁷ Ilena i təyayə səsaa

kaana-i si í kuli aTe i ta tisi. Pécó i kisa tøyov. ¹⁸ Uena pøyaya si kuyaku naatosompøyalaya nyëhku wule. Ama Tafiiti waali nyéma nyamna-i ka sëm tòm ke heeluyu. Mpi tó, pa mayasaya pa taa ké si, wwsasi taa kele tə yəyətayana-i i ta cə, ka laalaa na ká sí isəntə tə ye tə heela-i i lanje ká teesi wakəlyu tətəyətəy. ¹⁹ Ue Tafiiti nuwa pa welətəyi təmayale, uena í cekəna si pøyaya səpa. Ntəna í pəəsi-we si: Ka səpaya? Pəle si: **Ξε.**

²⁰ Tənayale Tafiiti kula aTe na í sə lum na í layasi wontu. Uena í ssv Tacaa tøyaya taa na í hənti-i aTe. I məla tøyaya uena í yəyətə na pá kəna-i təyənaya na í təy. ²¹ Mpyule i waali nyéma pəəsi-i si: Wenti n lapa mpv tə, tə tapuyv suweyele? Pə təkə pøyaya ke kutəku ka ta sətə uena n məli n wiiki na n kisiyi tøyov. Pə məlaa na pøyaya si uena n kuli na n naali tøyov na? ²² Ntəna Tafiiti cə-we si: Ma wiikaya na má həkəyi nəyō ke mpv tə na má teeləyi ké si ntanyi Tacaa ká ná ma pətəətəle na í waa-ke. ²³ Təv, nəənə ka səpa tə, pepe tə kə ma tasa nəyō həkuyv? Anı ma kaa pəsi na má tayani-keye kusuyv. Ama máá təna na má polo ka kin. Təfə ka fei si ka tasəyi məlyu ke ma kin tətə.

Salvməh ləlyv

²⁴ Mpyú Tafiiti heesa i alv Pasəpa lanje na í krətəna-i na í ləli apalyəyaya na í ha-keye hətə si Salvməh, na Tacaa luyv svv-keye teu. ²⁵ Uena Tafiiti cele-keye Iso kuyəyətətv teləsvl Natan na ilé i ha-keye hətə si Tacaa səla-i.

Lapa icate ləkuyv

(Kvtəəsvtv I 20:1-3)

²⁶ Tafiiti yoolaa wulav Sowapı ka tama Amoni nyéma icate səśəle Lapa. Waatv wei i ləkə-te

27 ɪlena í tili na pá heeli Tafiiti si: Ma tɛesa lum hɔɔɔɔɔɔ ɪcɛte ke lɛekɔɔɔ. 28 Mpu tɔ, kpeyeli yoolaa mpa pə kaasaa tɔ na ɲ kɔɔ na ɲ mu-te. Pə taa kɔɔ na má suv tɔ taa na pá məli-m sam. 29 Ḿpúyú Tafiiti kpeyela yoolaa na pá kpa Lapa tɔɔ na pá lɛeki-te. 30 ɪlena Tafiiti kuli tɔ wulav kawulaya ntenuyu. Wɔla ke pa lupa-ku, ku yuɲ we isu kiloonaa hiu na naanɔwa na liyiti ke mpu, na pá tu ku tɔɔ ké liyitee pee. Ḿpúyú pa tema-kuɔɔ Tafiiti nyuɔɔ na í kuu ɪcɛte taa ké wontu tuutuuma tɔtɔ. 31 Pə kaasa ɪcɛte yɔlaa ɪlena í tu lɛlaa ke kaafəntanaa təmle na lɛlaa ke nyəɔtɔ halənav na lɛlaa ke tawa təma na lɛlaa ke pilikinaa wəpu. Ḿpúyú Tafiiti lapəna Amoni ɪcɛte təna. ɪlena í na ɪ yɔlaa pá məli Yosalem.

13

Tafiiti piya acaalətv

1 Pəle pə waalı acaalətv lapa wulav tɛ. Tafiiti pəyalv Apəsaləm ka wəna neu alv nyəɲ nɔɔɔɔ na pá yaaki-ɪ si Tamaa na ɪ ɪsentaa luwa teu. Mpuɔle Apəsaləm neu yɔtɔte nyəɲ wei pa yaa si Aməɲɲ tɔ ɪ luyɔ suv Tamaa inɪ. 2 Aməɲɲ ka sɔla ɪ neu inəɲ haləna í canɲ í tu ɪ təɲi kutəɲ ke ɪ təm taa. Mpi tɔ, pɛelɔ inɪ ɪ taa nyɪ apalv, ɪle pu we Aməɲɲ ke katɛ si í tokina-ɪ. 3 Aməɲɲ taapalv nté Tafiiti taalv Samma pəyalv Yonatari. ɪlé ɪ ka ké yulv layatv ké. 4 Ḿpúyú ɪlé ɪ pɔɔsa-ɪ si: Pepe tɔɔ ké halɪ nyaya wulav pəyalv taka na paa tanəɲ ɲku ɲ tɛɲ taasi ke mpu? Mpuɔle si: Ma sɔla ma taalv Apəsaləm neu Tamaa ké. 5 Ntəna Yonatari si: Cɛsi ɪsu pə wuki-ɲ, na nyá caa í kəma-ɲ wiiluyɔ, ɪle n təmɪ-ɪ si í yele na nyá neu Tamaa kɔɔ na í lá tɔɔnaya ke nyá ɪsentaa na í tu-ɲ na ɲ tɔɔ.

⁶ M'pógú Amənonə ɕesaa si pə wuki-i na í hənti na wulav polo-i wiiluyu. Uena Amənonə sələmi wulav si: Hai, ma ɕaa si ma neu Tamaa í kəə ɕəne na í tu-m kakalasi naale na í ɕele-m na má təyə.

⁷ Ntəna Tafiiti tili na pá heeli Tamaa si í polo i taalv Amənonə naŋ taa na í lap-i təyənaya.

⁸ M'pógú Tamaa pola Amənonə naŋ taa na í mayana Amənonə həntaa, na Tamaa la somtu na í huɣuti na í tu kakalasi, ⁹ ke tənə inɪ na í kuuli na í su Amənonə na í kisi təyəv. Uena Amənonə tə Tamaa si: Ləsi yəlaa təna, na pa təna pá lu. ¹⁰ M'puyule Amənonə təma Tamaa si: Kəna-m təyənaya ŋkeɣe naŋ taa na má təyə ɔe.

Uena Tamaa kraɣa kakalasi nsi na í pona Amənonə naŋ taa. ¹¹ Pəelə su-i təyənaya, uena Amənonə təkɪ i niŋ taa na í təmi-i si: Ma neu, kəə tə suv. ¹² Ntəna pəelə si: Aai, taa wakəli-m ma taalv. Iseyeli nyəma u laki mpv. Ue taa la aɕaalətv nti. ¹³ Ye n lapa mpv leye maa su ma fəelə? Pəyele nyáá pəsi Iseyeli taa aɕaaləŋ taa ləŋkv. Polo ŋ sələmi wulav, paa pə la isəna i ka tisi na má saa-ŋ.

¹⁴ Ama Amənonə ta nuna-i. M'pógú i kripa Tamaa na toŋ na í wakəli-i. ¹⁵ Tənaɣa Amənonə luyɪ lu-i na i taa kraŋa-i na pé kəli isu i ka səla-i tə, na í təyənɪ-i si í lu. ¹⁶ Ntəna pəelə ma kapuka si: Ha, n təyənəyi-m mpv tə n səsəyi isayətv ke nti n təma-m lapv tə tə təə ké.

Ama Amənonə ta nu. ¹⁷ M'pógú i yaa təmle tv na í heeli-i si: Təyənɪ alb inə na í lu na ŋ kaləsi nənəyə.

¹⁸ Uena təmle tv ləsi-i awalɪ na í təkɪ na í kaləsi.

Pəelə inɪ i ka suu ŋkpalasi ɕapa kvcəəɕəlv ké isu əwulaa pəelaa mpa pa ta saata tə pa suuki tə.

¹⁹ Tənaɣale Tamaa ɕəla i ɕapa na í tu i nyuyv taa ké

təlvma na í te nyuyv na í makı kapusi na í teeki.
²⁰ Tamaa taalv Apəsaləm na-i, ɫena í pəəsı-i sı: Nyá taalv Amənəŋ wakəla-ŋ kə? Ma neu, su. Taa suli təm ntəyi kpaɣav na ń yaa-təyi pvlv, nyá taalv ké.

ɫena Tamaa saalı Apəsaləm təyaya taa ısu katayəlaya. ²¹ Ḿpóyú wulav nu pə tənaya mpv na pááná kpa-i səsəm. ²² ɫena Apəsaləm haya Amənəŋ na ı taa. ɫi tasəyi-i yəɣətənav kə mpi pə tə ı wakəla ı neu tə.

Apəsaləm kvwa Amənəŋ

²³ Pısi naale sikaa ɫe pa kəkı Apəsaləm heen hıntv nté timpı pa yaa sı Paalı-Hasə təɣə ɫfəlayim. ɫena Apəsaləm yaa wulav pəyalaa tənaya təɣəv.
²⁴ Ḿpóyú ı polaa na í heeli wulav sı: Ta caa, pa kəkı ma heen hıntv. ɫe ma caakı sı nyana nyá waalı nyəma təna í kə na t́ təɣə pə acima. ²⁵ ɫena wulav tə sı: Aai, ma pəyalv, ta təna tə kaa polo, pə taa kə na t́ svki-ŋ səyəla kə yem.

Ḿpóyú Apəsaləm caala-i, ɫena wulav kisi təsayasaya na í lapı-i pə lapa wulee. ²⁶ Ntəna Apəsaləm sı: ɫe yeke na ma neu Amənəŋ təŋ-tv. Wulav sı: Pepe tə ké n caa sı í polo nyá te?

²⁷ ɫ caala wulav kə teu, ɫena ılé ı yeke na ı pəyalaa təna polo. Haləna pə kpeŋna Amənəŋ mayamaya.

²⁸ Ḿpóyú Apəsaləm heela ı təmle nyəma sı í paasəna teu, na pə kəma na Amənəŋ haya svlvm na má heeli-me sı í kv-i, ɫe í kv-i, í taa nyá, ma heelina-me. Mpv tə, í kaası mə tı na í təɣə apalvtv.

²⁹ Waatv wei Amənəŋ haya svlvm, ɫena Apəsaləm təmle nyəma la teitei ısu ı ka heeluyv-we tə. Na wulav pəyalaa təna kvlı na paa wei í kpa ı kpaŋaya tə na í se.

³⁰ Μρύγύ πα ταγασα wulaw κε κρακπασα σι Apəsaləm kuwa ι pəyalaa təna pə ta kaasi paa kuləm. Pəyele pele pa we mpaav na pá təŋa krente. ³¹ Təŋayale wulaw kuła κρακπασα na laŋwakəlle na í cəli ι wontu na í hənti ate na ι waali nyəma náa cəli pele pa nyəntu tətə. ³² Μρύγύ Tafiiti taalə Samma pəyalə Yonatarı təma si: Ta caa, Amənəŋ tike κε pa kuwa, pə taγa nyá pəyalaa təna. Apəsaləm ka haya-ι na ι taa ké timpı ι ka wakəla ílé ι neu təγə. ³³ Ile wulaw, taa huγuti lotu si nyá pəyalaa təna səpəna, Amənəŋ tike ké. ³⁴ Μρύγύ Apəsaləm sewa.

Wulaw tanlə kuwa ise κε κρακπασα, ile ι na samaa na ι waali təw keke puγv cəw mpaav taa.

³⁵ Təŋayale Yonatarı təma si: Aŋha, wulaw, nyá pəyalaa tapəna nté isu ma heeluγu-ŋ tə.

³⁶ Yonatarı nəγə ta tiita ate, ile wulaw pəyalaa tapayale, na pá tuli nəəsi na pá wiı təkpuo na wulaw na ι waali nyəma pele pa luki isələm.

³⁷⁻³⁸ Apəsaləm ka sewa tə Amihuti pəyalə Taləmayı wei ι ka ké Kesuli wulaw tə ι teγe ι ka polaa na í caya puı tooso. Na Tafiiti náa wiiki ι pəyalə Amənəŋ təw ké tam. ³⁹ Wulaw kəma na í heesi ι ti laŋle κε Amənəŋ səm təw, ilena í yeke Apəsaləm kuγv təm κε pəkəγv.

14

Apəsaləm məlvv κε Yosalem

¹ Μρύγύ Tafiiti yoolaa nyuγv tə Sowarı cekənaa si wulaw haya Apəsaləm na páána. ² Ilena í tili timpı pa yaa si Tekuwa tə na pá kəna-ι alə layatə nəγəw na í heeli-ι si: Cesi isu nyá laŋle wakəlaa na í suu ləyaya wontu isu yulə cakəγv ləyaya na pá taŋı tə, ile taa

sayaɫi nim. ³ Na í keesi-ɪ tɔm nti ɪ ka yɔɔɔti wulav kin tɔ. ⁴ Ḿpɔ́yó alv inɪ ɪ pola wulav te na í hoti ɪ tee na í tɔ si: Hai, ta caa, ya-m. ⁵ Ntɛna wulav si: Pepe lapa ye? Ntɛna alv si: Hai, ta caa, ma paalv sɛpaya na pɛ yele-m leelu. ⁶ Pɛyele ma wɛna apalvpiya ke naale. Ḿpɔ́yó si yoo taale, nɔɔɔlv fɛi si í loli-si. Ilena lɛlv kv ɪ taapalv. ⁷ Tɛnaɔale ma nyɛma tɛna kulaa na pá sɛn ma tɔɔ si má yele na pá kv kulv. Si paa kulv inɪ ɪ ka kpayana ɪ caa wɛnav, ɪsu pa kv-ɪ. Isɔle kulvmtɔle nte tu kaasa-m tɔɔle pa tɛsɛɔɔi nanɔvɔv. Pɛ kaa kaasi ma paalv kɛ pɛyaya ŋka paa yaakɛna ɪ hɛte tɔɔ tɛtv taa.

⁸ Ntɛna wulav si: Kpe nyá te na má paasɛna nyá tɔm. ⁹ Mɔvɔvle alv cɔ-ɪ si: Paa mpi pɛ lapa pɛ wɛɛ ma na ma caa tɔyaya ta tɔm pɛ taa wɛɛ nyá na nyá tɔyaya mɛ nyɛntv. ¹⁰ Mɔvɔvle wulav tɔma si: Ye nɔɔɔlv laki nyá tɔm ke tɔm nti tɔ taa, ɪle n kɛna-ɪ ma kin, ɪ kaa tasa-ŋ tokinav. ¹¹ Ntɛna alv tasa si: Ta caa wulav, tuuna nyá Isɔ Tacaa si ylv lɛɛtvlv inɪ ɪ kaa kv ma pɛyaya na pɛ yele ncaale. Ḿpɔ́yó wulav ná tuuwa si: Na Isɔ, nɔɔɔlv kaa kpayaya nyá pɛyalv tɔɔ kɛ nyulvɔv.

¹² Mɔvɔvle alv si: Hai, Tacaa, yele na má tasa tɔmɔvɔv kulvɔvɔv ke yɔɔɔtɔvɔv. Ilena wulav si: Yɔɔɔti. ¹³ Kɛlena alv tɔ si: Na pepe tɔɔ kɛ n caa n wakɛli Isɔ yɛlaa ke mpv? Mpi tɔ, nyá kɛna nyá ti tɔm ke timpɪ nn caaki si ŋ mɛlɛna nyá pɛyaya ŋka n tɔɔnaa tɔ. ¹⁴ Ta tɛna tu si teitei kɛ ɪsu pa pɛlvɔv lɔm ke ate na pɛ fɛi kɔav tɔ. Ama Isɔ naa kvɔi, ɪlé ɪ caaki kɛ si pá h́lí suulu ke wei pa lɔwa tɔ na pá mɛlɛna-ɪ. ¹⁵ Tacaa, nɔɔnɔɔ ma kɔm ɪsɛntɔ tɔ, ma ta kɔɔ yem, nyá yɛlaa nyaasɛna-m. Pɛ tɔɔ kɛ ma kɔma si má yɔɔɔtɔyɛna-ŋ na ntanyi n ka tisi. ¹⁶ N ká mv ma tɔm na ŋ ya-m mpa pa lvki si pá kpiisi ma na ma pɛyaya si tɔ taa na Isɔ

kpancoou tɔ pa niŋ taa. ¹⁷ Ma tɔ ma taa si nyá tɔm ka yele na má hɛɛsi. Mpi tɔ, Taaɔa, n wɛɛ kɛ isi Iɔ isɔtaa tillu. N faki kɔpantɔ na isayatu. Nyá Iɔ Taaɔa í wɛɛ nyá waali.

¹⁸ Ḿpɔ́yú wulav tɔma alɔ si: Taa ŋmɛsi-m nti ma pɔɔsɔgi-ŋ isɛntɔ tɔ. Alɔ si: Yɛɛ, yɔɔɔti ma ɛɛ. ¹⁹ Ulena wulav si: Isɛntɔ Sowari nɔɔɔ fɛi tɔm tɔnɛ tɔ taa? Ntɛna alɔ si: Hai ta ɔaa wulav, ma tuukina-ŋ si ntɔŋkpɛɛsaya fɛi. Tampana yaa, nyá tɔmlɛ tɔ Sowari tɔna-m tɔmlɛ tɔnɛ na í heeli-m tɔ tɔna nti ma yɔɔɔtɔgi isɛntɔ tɔ. ²⁰ Sowari tuka ituule kɛ ḿpɔ́yú si n ká ɛɛkɔna na n̄ mɛlɔna Apɛsalɔm. Mpi tɔ, n kɛ lɛmayasɛle tɔ kɛ na n̄ nyɛmá pɔ tɔna mpi pɔ lakɛ tɔ isi Iɔ isɔtaa tillu.

²¹ Pɛle pɔ waali kɛ wulav tɔma Sowari si: Tɔm nti tɔ tɛma, polo na n̄ kɔna Apɛsalɔm.

²² Tɔnayale Sowari hota wulav nɔɔhɛɛ tɛɛ kɛ kpakpaa na í kooli-i kɔpantɔ. Ulena í tɔ si: Hai, Taaɔa, saŋa ntɛ ma nawa si n hula-m suulu kɛ timpi n tisuyɔ ma tɔm tɔnɛ tɔ.

²³ Mpɔyɔle Sowari tɛɛ Kesuu na í kɔna Apɛsalɔm kɛ Yosalem. ²⁴ Kɛlena wulav si: Apɛsalɔm í ɔaya í tɔyaya taa, má na-i ta ise í taa suli.

Ulena Apɛsalɔm mɛli í tɔyaya, í na wulav paa naaki tɔma.

Tafiti na Apɛsalɔm pa ciikuyɔ

²⁵ Nɔɔɔlɔ ta haŋna Apɛsalɔm kɛ teu kɛ Iɛyeli tɔna taa. I ŋmatɔ tɔna ka tewaya, í tiili fɛi paa kpɛtiya mayamaya. ²⁶ I ka wɛna nyɔɔsi kɛ sɔsɔm kɛ, na pu wɛɛ si pá huɔm-i paa pɛnaya ŋka. Mpi tɔ, í nyɔɔsi í kɔma si wɛ yun kɛ. Ye pa huɔma-i si yun wɛɛki kiloonaa naale na hɔɔɔlɔyɔ isi wulav

mayasəlaya wɛv tɔ. ²⁷ Apəsəlɔm lɔla apalɔpiya tooso na alɔpəyaya kɔlɔmaya. Pa yaa-ke si Tamaa, ka isentaa ka luwaya.

²⁸ M̀p̀r̀ỳg̀ỳ Apəsəlɔm caya pusi naaleye Yosalem. Ue í na wulav paa keesiyi tɔma. ²⁹ Uena í yaa Sowari si i tiliyi-i wulav kin na ílé i kisi, na í tasa-i yaav ke tɔm naale nyəm na ílé i kisi tɔtɔ. ³⁰ Ntɛna Apəsəlɔm tɔ i tɔmlɛ nyəma si: Sowari taale nté ma nyəntɛ kənkəŋ taa, í polo na í sɔ-teye kəkə.

Uena pɛɛ pa polo na pá sɔ-teye kəkə. ³¹ M̀p̀r̀ỳg̀ỳɛ Sowari pola Apəsəlɔm tɔyaya taa na í pɔɔsi-i si: Pepe tɔɔ ké nyá tɔmlɛ nyəma sɔpa ma taale ke kəkə? ³² Kɛɛna Apəsəlɔm si: Ma tila nyá waali ké tɔm payale si n̄ kɔɔ na má tili-ŋ wulav kin na n̄ pɔɔsi-i si pepe tɔɔ ké i tila ma waali ke Kesuu? Pu kəla teu si má saali tɛna. Ma caa si ma na wulav tɛ ná na ye ma lapa-i isayatu nti i kv-m.

³³ M̀p̀r̀ỳg̀ỳ Sowari ná polaa na í heeli-təyi wulav. Uena wulav yaa Apəsəlɔm na í kɔɔ na í hɛnti wulav ke atɛ na ílé i wayali-i.

15

Apəsəlɔm kɔlvɔv ke wulav tɔɔ

¹ Pəɛ pə waali ké Apəsəlɔm hika yooɔ keɛke na kpayanəŋ na tanɔlaa ke nule na naanɔwa (50). ² Tananɔŋ tananɔŋ ke Apəsəlɔm lukaya ləŋ na í puki icatɛ nənəyɔ səsaya mpaav kpeɛŋa, ye nəyɔlv hika tɔm si i puki wulav teye huɔɛ, ílé i yaa-i na í pɔɔsi-i si: Icatɛ nteye n luna? Ye ílé i cɔ-i si: Ma ké Isɛyɛli kpekəle tənɛ tɔ tv ³ ílé i tɔm-i si: Nyəni, n wɛna tampana ké. Páćɔ ye n pola wulav tɛ nəyɔlv kaa paasəna-ŋ.

⁴ Kasa, ye maa kena huulu ntə, ma kin nté təm nyéma ka kəŋaya na ma tayanəgi pa təmnaa.

⁵ Ye yulu í kprətəŋəna-i si i həntəgi ate ile i kpiri-i na í wayali-i.

⁶ Mpróyó Apəsaləm lakaya Iseyeli nyéma təna mpa pa pukayana təmnaa ke wulav te tə. Na Iseyeli nyéma laŋa heekayana-i ké.

⁷ Pəŋaya liyiti nyəŋka taa ké Apəsaləm təma wulav si: Tacaa, yele na má polo Həpələŋ na má lá kətaya ŋka maa si Tacaa ke nəŋə si maa lap-i tə. ⁸ Mpi tə, waatu wei maa we Kesuu təŋə ma si Tacaa ke nəŋə si ye i yelaa na má məli Yosalem, inəgi maa la təmle.

⁹ Ntəna wulav si: Polo.

Ilena Apəsaləm kul-i na í tee Həpələŋ. ¹⁰ Mpuŋole Apəsaləm tila tillaa ke mukaya ke Iseyeli tetə təna taa si ye pa nu tutuyu ile pa yəŋəti si: Apəsaləm kele wulav na í we Həpələŋ. ¹¹ Yosalem nyéma ka su-i yəlaa ŋmənəŋv (200) pəle pa nuna-i teu ké, pa ta cekəna nti i həkaa tə.

¹² Waatu wei Apəsaləm lakaya kətasi, ilena í tili na pá yaa Kilo tv Ahitofeli wei i ka ké Tafiti səpaari tə. Mpróyó samaa huka səsəm ke i kin na pá təŋna wulav acaya ke cayav.

Tafiti sewa ke Yosalem

¹³ Mpróyó nəŋolu kəma na í ci Tafiti ke səkpaluyv si: Iseyeli yəlaa keesa ise na Apəsaləm təw. ¹⁴ Ilena Tafiti yəŋəti i waali nyéma təna mpa paa we i kin ke Yosalem tə si: I kul-i na tə se, təfə Apəsaləm u yeki-tv. I la təcav, ye pə taya mpv i ká tuti-tv na í kv icate nyéma təna. ¹⁵ Ntəna wulav waali nyéma tə si: Ee, Tacaa tu la tə təna nti n heeliyi-tv tə.

16 M'p'ógú wulav na ı t'əyaya nyóma t'əna pa luwa, na í kaasi alaa naan'wa si p'ele pá tan t'əyaya.

17 Wulav lu mpv ulena ı y'əlaa t'əna tu ı waali na pá s'əñ t'əyaya kantəkaya nyəñka kin. 18 M'p'ógú ı t'əmle nyóma t'əna na ı tan'laa t'əna tu-ı heku, na Kati yoolaa náá k'əə y'əlaa nasətoso (600) na pá t'ee-ı n'əyó.

19 M'p'ógú wulav p'əssa Kati yoolaa nyuyv tu Itayi si: Pepe t'əə k'ə mə k'əma ta kin t'ət'ə? ı məli Apəsalam c'əb. Mpi t'ə, mə k'ə c'əəsəlaa k'ə ı ta k'ə tetv nyóma.

20 Anı n'əən'əə kele ı tap'a, ulena máá k'p'ak'əyi-mey'e k'p'ak'p'aa na má c'əək'əna. P'éc'ó ma mayamaya ma ta nyi ma t'əpote. Mpv t'ə, í məli. Tacaá í paasəna-me na í la-mey'e k'v'p'antv.

21 T'ənaya'le Itayi c'ə wulav si: Ma tuuna Isə na nyá si: Timpi n ka polo t'ə t'ənaya tu polo, paa s'əm mayamaya tu si. 22 Nt'əna wulav t'ə Itayi si: Ye mpv t'ee n'əyó.

Ulena Itayi na ı y'əlaa t'əna na ı piya t'əna pá t'ee n'əyó.

23 M'p'ógú wulav na ı y'əlaa pa tu m'p'aa'v na pá t'ee'ki. Ye ı tala ıcate nte, t'əle t'ə y'əlaa p'əli ıs'əlv'm na pá makı kapusi. Ulena wulav náá t'ee Set'əl'əñ l'əəv na ı y'əlaa náá t'əñna w'əlaya tetv t'əə t'əə. 24 K'ət'ul'v Sat'əki na Lefii nyóma m'p'a pa s'əy'əlaya Isə atakaa t'ə paa w'e t'əne inı t'ət'ə. M'p'ógú pa su Isə atakaa na Apiyataa s'əñaa na y'əlaa t'əñna luw ke ıcate taa. 25 Ulena wulav t'ə Sat'əki si: M'əñna Isə atakaa ke ıcate taa. Ye Tacaá ká huli-m suulu, ı ká m'əl'əna-m na maa tasa-ı nav ke ı lonte taa. 26 Ama ye ı ka t'ə si: Aai, maa caaki-ñ, ıle í la-m ıs'əna ı caaki t'ə.

27 M'p'ógú wulav tasa Sat'əki ke heeluyv si: Nyana nyá p'əyal'v Ahimaasi na Apiyataa p'əyal'v Yonatan' ı m'əl'əna lan'h'ul'v'mle ke ıcate taa na í fen'iyi. 28 Tu tan

wulaya tetu pəγə tətəsəlenaa, na má nu ıcate alaafəya təm.

²⁹ Ḿpúγú Satəki na Apiyataa pa mələna Isə atakaa ke Yosalem na pá caya təna.

Tafiiti tila feŋlu

³⁰ Ḿpúγú Tafiiti taka ı isentəw ke saalaya na í wiiki na í kpaaki Olifinaa pulaya təw ké nəwheε kpeε. Na ı waali nyóma náá takı peε pa isentəw na pá wiiki mpv tət. ³¹ Uena pá kəw pá heeli wulav sı Ahitofeli təŋa Apəsələm. Ntəna Tafiiti sı: Hai, Tacaa, wakəli Ahitofeli layatv.

³² Waatv wei Tafiiti tala pulaya nyuyv taa timpı pa seeki Isə tə, ıε ı taapalv na ı layatv tasəlv Akii tv Hısayı kəmayale na laŋwakəlle na ı capa cəlaa na ı nyuyv na tetv. ³³ Ntəna Tafiiti sı: Ye n təŋəγı-m pə kaa waası-m. ³⁴ Məli ıcate taa na ń heeli Apəsələm sı n ka ké ma təmlε tv ke ləŋ ké, ıε nəwəw n caa sı ń nyənəγı inəγı nyá caa. Waatv inəγı n ka wakəli layatv nti Ahitofeli tasəγı-ı tə. ³⁵ Pəε pə paası kətəlaa Satəki na Apiyataa pa we tənaya. Ye n nu ntiγı Apəsələm pa təw n polo ń heeli-wε. ³⁶ Pa pəyalaa Ahimaası na Yonatan pa we tənaya, n ka tili-wε na pá kəw pa heeli-m.

³⁷ Ḿpúγú Tafiiti taapalv Hısayı məla ıcate taa ké waatv wei Apəsələm kəma tə.

16

Tafiiti taapalaa na ı kolontunaa

¹ Waatv wei Tafiiti tεε Olifinaa pulaya nyuyv taa ké pəcə, ıε Mefipaali təmlε tv wei pa yaa sı Sipa tə ı kata-ı kele na ı kpaŋası naale. Na pá həka sı təw ké potopotonaa ŋmυnuyv (200) na lεsεŋ kəwəlv paγa

ke nunowa (100) na tuη pee lwm nyəna ke tukun nunowa (100) na sɔlwm huluγu. ² Mpygy wulau pɔɔsa-i si: Pepeye n lakəna? Ntəna Sipa si: Nyá təyaya nyəma ka cakɪ kraŋasi. Ifepiya təyənaya nté potopotonaa na tuη pee ane. Mpa pá kawa wulaya tetu taa, ɔl pa kuna sɔlwm pəneye ləkətu.

³ Mpygy Tafiiti pɔɔsa-i si: Leye Mefipaali wɛɛ? Mpyɔlɛ si: Mefipaali pola Yosalem si lɛyeli nyəma í cɛlɛ-i ɪ cɔsɔ Sayuli kawulaya ke pənente. ⁴ Ntəna wulau təm-i si: Mefipaali nyəm təna pəsa nyá nyəm.

Mpyɔlɛ Sipa hənta Tafiiti ke atɛ na ɪ tɔ si: Hai, tá caa wulau, ma sama, hɔlɔ-m suulu ke mpv.

Simeyi təŋsəyi Tafiiti ke mpusi

⁵ Tafiiti tala Pahulim ɔl Sayuli lɔlɔγv tu wei pa yaa si Kelaa tɔ ɪ pəyalɔ Simeyi luwaxale na í təŋsəyi-i mpusi. ⁶ ɔlɛna í ləγɔ í na ɪ waali nyəma tənaya pɛɛ. Pəyele ílé ɪ yəlaa na ɪ yoolaa ka tu-i hekú kɛ. ⁷ Simeyi nyaasaya Tafiiti kɛ si: Polo polo n tɛɛ, yɔlɔkɔlɔ na isayau nyá. ⁸ Tacaa í mənna Sayuli wei ɪ kawulaya n lɛɛkaa tɔ ɪ na ɪ təyaya nyəma pa səm təm ke nyá nyɔγv taa. Pə tɔɔ kɛ lɔs lɛɛka nyá kawulaya na í cɛla-keɣɛ nyá pəyaya. N pəsɔγv yem kɛ isəntɔ na n cɔɔki tɔ nyá isayatu fɛləγəna-ŋ. Mpi tɔ, n kɛ yɔlɔkɔlɔ kɛ.

⁹ Mpygy Seluya pəyalɔ Apisayi təma wulau si: Pepe tɔɔ kɛ haya kanɛ ka tɔvki tá caa wulau ke mpv? La suulu na n yele na má seti ɪ nyɔγv. ¹⁰ Ntəna wulau si: Sowari na ɪ neu Apisayi mə təm suwe? Ye ɪ tɔvki-m lɔs heelina-i si í tɔv-m. ɔl awɛ ká kɛɛsəna-i si pepe tɔɔ? ¹¹ Mpyɔlɛ Tafiiti təma ɪ waali nyəma təna na Apisayi si: Ma tapɔγv tɛɛ pəyaya ná tá kisi ma weesɔγv ke pɛɛkɔγv, halɪ mpygy Pencameɛ tu na? ɪ

yele-ι na ί τυv-m. Tacaa hana-ι pə mpaav. ¹² Ntanyι Tacaa ká ná ma wahala na ί λeeti-m kupantu ke mpusi inε ι lonte.

¹³ Mpyúyó Tafiiti na ι yəlaa pa τυγυta pa mpaav na Simeyi náá we πυγυ kəηkəη təə na ί təηna wulav mpusi təησυγυ na ί ləkι-ι pεε na ί kusəγι musυγυ na ι təə. ¹⁴ Wulav na ι yəlaa pa tala Yaatanι nəγə ιlena pá hεεσι təna.

Husayi təηa Apəsaləm

¹⁵ Mpyúyó Apəsaləm na Iseyeli samaa təna pa svu Yosalem taa na Ahitofeli ke ι waali. ¹⁶ Waatu wei Tafiiti taapalu Husayi tala Apəsaləm ιlena ί σεε-ι si: Mə na tetu, mə na tetu.

¹⁷ Ntəna Apəsaləm pəəsi-ι si: Anι nyá taapalu nté ma caa. Pepe təə ké n ta təη ílé?

¹⁸ Ntəna Husayi cə si: Wei Tacaa na yəlaa pane na Iseyeli nyəma təna ləsa təγə ma caa təηυγυ. ¹⁹ Pə tu weε si ι pəyalv nyaya maa la təmle ke teitei isu maa lapv nyá caa ke təmle tə. Mpyúyó maa la nyá.

Apəsaləm na Tafiiti alaa pa təm

²⁰ Mpyúyó Apəsaləm təma Ahitofeli si: I mayasi na té ná mpi pə we lapv tə.

²¹ Kelena Ahitofeli si: Svuna nyá caa alaa mpa ι yelaa si pá tan təyaya tə. Waatu inəγι Iseyeli nyəma təna ká ná si n pəsa nyá təγι nyá caa kolontu. Ιlena nyá waali nyəma náá nyəə ton.

²² Mpyúyó pa sika Apəsaləm ke cokəle ke kawulaya təyaya pata təə. Na ί na ι caa alaa pá svu Iseyeli nyəma təna isɛntaa.

²³ Layatu nti Ahitofeli tasaya Apəsaləm ke waatu unι tə tu we teitei ké isu Iə yəγətəγəna. Paa Tafiiti mayamaya mpyúyó pu weε.

17

Husayi na Ahitofeli pa layatu tasuyv fayav

¹ M̄p̄ȳḡȳ Ahitofeli t̄oma Ap̄əsal̄om si: Yele na má læsi yoolaa ke yəlaa iyisi naan̄owa na naale (12000) na má tu Tafiiti waali ke ahoo ane. ² Ntanyi maa kp̄əli-ı tiili na í kawa na ı yəlaa ya, ılena má kv-ı ı tike. ³ ılena má kuu yəlaa t̄əna na má k̄əna-η. Nyá kolontu í səpa, pa t̄əna pa m̄ələyi nyá kin ké na yəlaa h̄eəsi.

⁴ M̄p̄ȳḡȳ Ap̄əsal̄om na İseyeli s̄əsa t̄əna pa laηa h̄eena t̄əm nti. ⁵ Ama Ap̄əsal̄om s̄isa t̄ə taa, ılena í t̄ə si: ı yaa Husayi na t̄ə nu ílé ı nyəntu.

⁶ Husayi k̄əma, ılena í heeli-ı Ahitofeli kv̄ȳəç̄ətt̄ətu na í p̄əəsi-ı si: Tu la mp̄v yaa is̄əna? Nyáá ȳəç̄əti nyá nyəntu.

⁷ Nt̄əna Husayi si: Ahitofeli kv̄ȳəç̄ətt̄ətu t̄əne t̄ə ta t̄əη p̄ənente. ⁸ Nyá mayamaɣa n nȳəma si nyá caa na ı yəlaa pa ké apalaa ké. P̄əç̄ə pa we p̄ááná ké is̄u yulv kp̄ak̄uȳv t̄əç̄əlaya p̄əɣaya na ká we is̄əna t̄ə. Nyá caa ké yoolu ké. ı h̄ənt̄əyi yem ké ahoo. ⁹ P̄ə n̄əkaa is̄ənt̄ə ı ηmela l̄əv yaa tiili taa ké, na ye pa kv tá taa l̄elaa, yəlaa í nuwa paa t̄ə si Ap̄əsal̄om waali nȳəma kp̄isaa. ¹⁰ Halı s̄əç̄ənt̄ə kpa tá taa apalaa mp̄a pa we apal̄ətv is̄u t̄əç̄əlası t̄ə. Mpi t̄ə, İseyeli nȳəma t̄əna nȳəma si nyá caa ké aka. P̄əyele ı w̄əna yoolaa taa yoolaa. ¹¹ Mp̄v t̄ə, ma tas̄əyi-η layatu si n̄ kotı İseyeli nȳəma t̄ənaɣa tuutuuma. P̄ə kpaç̄əv Tan̄ na p̄ə polo P̄eesepa t̄ə. ılena nyana we í polo nyá caa ke yoonav. ¹² Tu mayana-ı tiili na t̄ə hotı ı t̄əv is̄u t̄əv. ıle í na ı yəlaa pa taa n̄əç̄əlv kaa fiti. ¹³ Ye pa sewa, na pá sv̄v ıcate nat̄əli t̄ə taa, ıle İseyeli nȳəma t̄əna pona ηm̄usı na pá tuu ıcate nt̄é na pá tiina l̄əv. Halı p̄ə kaa kaasi kolon̄iya.

14 Μρύγυ Αρῶσαλῶμ να Ισεγελι γῶλαα τῶνα τῶμα σι: Husayi nyəntu lapa sana na Ahitofeli nyəntu.

Pəyele Tacaα nά tu ι taa ké si ι wakələγi Ahitofeli layatu tasuyu mpəγi na pə kəna mpusi ke Αρῶσαλῶμ τῶ.

Tafiiti sewa na í tesí Yaataní pəγə

15 Μρύγυ Husayi polaa na í heeli kətəlaa Satəki na Apiyataa ke layatu nti Ahitofeli tasa Αρῶσαλῶμ να Ισεγελι səsaa τῶ, να layatu nti inu ι tasa-we τῶ. 16 Si pá tili ləη na pá heeli Tafiiti si í taa suv ahoο anεγε Yaataní tetekəle taa τῶna. Pə taa kəə na ι na ι waali nyəma təna pá weε asola taa.

17 Yonatanη na Ahimaasi pele pa we hite nəγə ke icate waali si nəγəlv í taa na-we. Μρύγυ təmle tu alv nyəη nəγəlv ι polaa na í heeli-we si: I polo mə mayamaγa na í heeli-təγi wulav Tafiiti. 18 Ama ifepu nəγəlv nά na-we na í polo ι tayasi Αρῶσαλῶμ. Mpe pa cekənaa si pa na-we, uena pá se ləη na pá polo Pahulim icate ke apalv nəγəlv ι te na pá ηmeli ι ləkə taa. 19 Μρύγυ alv nəγəlv kpaγa puγyυ na í takι ləkə τῶ na í le kotəγəv pee, si nəγəlv í taa cekəna si pulvpu we τῶna. 20 Ntəna Αρῶσαλῶμ təmle nyəma suv təyaya ηke ka taa na pá pəəsi alv ke Ahimaasi na Yonatanη pa τῶ. Alv si: Pa tesa ləəv.

Təmle nyəma pεεkaa pa ta na pulv, uena pá məli Yosalem. 21 Pa tεewa, uena Ahimaasi na Yonatanη pá lu ləkə taa na pá polo pá heeli Tafiiti si: Kuli na η tesí pəγə ke ləη, na pá keesi-ι nti Ahitofeli keesa Αρῶσαλῶμ si pá la Tafiiti-we τῶ.

22 Tənaγa Tafiiti na ι γῶλαa pa kula kpaκpaα na pá tesí Yaataní. Pə kəma si pə nyaaləγi τῶ pə ta kaasi nəγəlv. Pa tesa pa τῶna.

²³ Ahitofeli nawa sɩ pa ta mu ɩ tɔm, ɩɛna í kuli na í kpeɛɩ ɩ kraŋaya na í kpe ɩ tɛ. I heela ɩ tɔyaya nyɔ́ma ke nti tɔ we lapu tɔ, ɩɛna í tó ɩ tɔyi ŋmɔnaya na í sí na pá pimi-ɩ ɩ caa pɔlaav taa.

Tafiiti ke Mahanayim

²⁴ Tafiiti pa tala Mahanayim, ɩɛ Apɔsalɔm na Iseyeli yɔlaa mpa pa tɔyaya ɩ waali tɔ pa tɛsa Yaatanu kele. ²⁵ Apalɔ wei pa yaa sɩ Amasa tɔyɔ Apɔsalɔm lɛɛta yoolaa wulav Sowari lonte. Amasa ɩni ɩ caa ké Iseyeli tu ké na pá yaa-ɩ sɩ Yetɛɛ. I too kele Nahasi pɛɛɔ Apikaali, ɩ́lé ɩ neu nté Sowari pa too Seluya.

²⁶ Ḿpúyó Apɔsalɔm-we pa sika Kalaati tetu taa.

²⁷ Tafiiti pa tala Mahanayim, ɩɛna Amoni tetu ɩcate Lapa tu Nahasi pɔyalɔ Sopi, na Lo-Tapaa tu Amiyeli pɔyalɔ Makii, na Kalaati tetu ɩcate Lokelim tu Paasilayi ²⁸ pa pona Tafiiti-weye kuhəntəŋ na cɛmsɛnaa na heesi, na tɔyɔnaya pee, na mulɔm, na pee kutɔŋee, na soona ke loosi naale. ²⁹ Na tuŋ nim na naanim na heeŋ, na waakasənaa. Mpi tɔ, pa tɔyaya ké sɩ ɩkaale na nyɔyɔsɩ na lukɔtu pɔ pi-weye wɔlaya tetu taa ké.

18

Apɔsalɔm na ɩ yoolaa pa kpisuyu

¹ Ḿpúyó Tafiiti kota ɩ yoolaa na í kpa pa taa ké yoolaa iyaya (1000) nyuyɔ nyɔ́ma na nuɩɩwa (100) nyuyɔ nyɔ́ma. ² ɩɛna í cɛla Sowari ke tintiyile, na Sowari neu ke tintiyile, na Katɩ tu Itayi ke tintiyile na í tɔ sɩ: Má na-me tu pona yoo. ³ Tɔnayaɛ samaa tɔma-ɩ sɩ: Aai, pɔ fei sɩ ń lu. Mpi tɔ, paa pɔ kɛla-tu na tɛ se nɔyɔɩ u paasəyəna-tu. Paa ta taa yɔlaa hɔyɔɩyɔ sɔpəna awusa. Ama nyá we ké ɩsu ta taa yɔlaa iyisi

naanowa (10000). Mpu to, pa kela teu si ni saali icate taa na pa kela-tu ile n sena-tu. ⁴ Ntena wulav si: Tov, maa la nti ta maga-mege teu to.

Ilena wulav sahi nanogho na yelaa luki iyisi iyisi na nunowa nunowa. ⁵ Mporogho wulav toma Sowari na Apisayi na Itayi si: I nyani ma isentaa na i la ma pu Apesalom tepamm.

Ilena yelaa tana nu mpv.

⁶ Mporogho Tafiiti yelaa polaa si pa yookina Apesalom-wege Ifalayim hotyvu taa. ⁷ Yelaa iyisi hiu (20000) tecu ke Tafiiti nyema kuwa Apesalom nyema taa. ⁸ Mporogho yoo yawa tetv tana taa. Hotyvu togo yelaa mraga kuyaku hku to pa kela mpa layate togo to.

Sowari kuwa Apesalom

⁹ Mporogho Apesalom tuta i togi Tafiiti yelaa taa na i caha krayanv. Ilena krayanv seena-i na i susi-i tyvu sososv nakuli kv pilinasv taa, na i nyosv hakena-sv na i susi na krayanv naa tee. ¹⁰ Nogolv na mpv, ilena i heeli Sowari si: Ta caa, ma nawa Apesalom na i susina tyvu. ¹¹ Ntena i tomi-i si: N na-i ile pepe to ke n ta kv-i tanaya krapaa. Halv maa ha-h liyitee nyagethv naanowa kele na tampala.

¹² Mporogho apalb unv i cowa si: Paa liyitee nyagethv iyaga (1000) ke n tu ha-m ma nih kaa kra wulav payalv to. Mpi to, ta nuwa nti wulav heela nya na Apisayi na Itayi si i la laakali na unv i payalv Apesalom to. ¹³ Paa maa lapa kaanuv na ma kv-i, wulav ka nu-tayv. Nyaa magamaya n taa waasi-m.

¹⁴ Ntena Sowari si: Maa sahogi nya kinv ke yem.

Uena í kpaɣa ŋmantaaɓi tooso na í polo í yaɣa-səyɪ Apəsaləm fulaya tɔɔ. Mpi tɔ, ílé ɪ taa sɛta. ¹⁵ M'p'óg'ó yoolaa naanɔwa wei ɪ tɔkaya Sowapɪ yoou wontu tɔ pa tama Apəsaləm na pá tɛɛsɪ-ɪ kuyɔ.

¹⁶ M'p'óg'ó Sowapɪ hɔla tutuyɔ na yɛlaa koti na pá hɛɛsɪ pa kolontunaa tɔɣɔnuyɔ. ¹⁷ Uena pá kpaɣa sɛtu na pá pɛti p'úy'ó nakɔli ku taa ké hɔtuyɔ taa na pá kaa ɪ tɔɔ ké kaŋmaaya tɔkelem, na Apəsaləm yoolaa tɛna se na paa wei í mɛli ɪ tɛ.

¹⁸ Waatu wei Apəsaləm ka wɛna ɪ ɪsɛ tɔɣɔ ɪ yɛlaa na pá ŋma-ɪ akele kɛ wulav tɛtɛkɛle taa ké Yosalem kin, na í yaa-ɪ sɪ Apəsaləm akele, sɪ inɪ ɪ fɛi apalɔpɛyaya tɔ paa yaakɛna ɪ hɛtɛ. Na pá yaaki-ɪ m'p'óg'ó halɛna saŋa.

Tafiiti nuwa Apəsaləm sɛm

¹⁹ M'p'óg'ó Satɔki pɛyalɔ Ahimaasi tɔma sɪ: ɪ yele na má lɔɣɔ ma ti na má pona wulav kɛ tɔm kɔpantɔ sɪ Tacaɔ ha-ɪ tampana na í yapi-ɪ ɪ kolontunaa niŋ taa.

²⁰ Ntɛna Sowapɪ tɔ sɪ: Pɛ taya nyaa heelina wulav kɛ tɔm kɔpantɔ kɛ saŋa. Mpi tɔ, ɪ pɛyaya sɛpɛna. ²¹ Uena Sowapɪ tɔ Itiyopii tu sɪ: Polo na n' heelɪ wulav kɛ mpi n nawa tɔ.

Ntɛna Itiyopii tu hɛntɪ-ɪ atɛ na í tó casɛle. ²² M'p'óg'ó Ahimaasi tasa Sowapɪ kɛ tɔm sɪ: Paa pu la ɪsɛna ye le na má se Itiyopii tu waali. Sowapɪ sɪ: Ma pɛyalɔ, pepe nyuyɔ tɔɔ ké n caa pote? N kaa waa pɛ taa se.

²³ Ahimaasi sɪ: Paa pu la ɪsɛna pɛ wɛɛ sɪ má polo ké. Uena Sowapɪ sɪ: Tɔɔ, polo.

M'p'óg'ó Ahimaasi kpaɣa tɛtɛkɛle mpaav na í polo í laali Itiyopii tu.

²⁴ Waatu inɪ Tafiiti ka caya nɔnɔɔsɪ naale hekɔ na í taŋaa. M'p'óg'ó taŋɔ kpa nɔnɔɣɔ nyuyɔ taa, uena ɪ loosi

nəγəlv ι seeki ι tike na ί kəη. ²⁵ Uena ί má kapuka na ί heeli wulav, na apalv mι ι təηna sewa na ί kəη. Ntεna wulav si: Ye ι tike ι seekina təm kəpantv ke ι kəηna. ²⁶ Ḿpógý təηlv tasa lεlv ke nav na ί seeki na ί kəη. Uena ί má kapuka na ί heeli nənəγə təηlv si: Nəγəlv ná kəηna nteγε ι tike təkəη tətə. Wulav si: Təm kəpantv tətəγə ílé ι kəηna.

²⁷ M̀pυγole təηlv si: Kancaalaya nyəη sewa nəγəsəna Ahimaasi sewa ké. Ntεna wulav si: Yulv kupaη ké, na təm kəpantv ke ι kəηna.

²⁸ Ahimaasi talaα, uena ί má kapuka si: Alaafəya ké γoo, ta caα.

Uena Ahimaasi həntι wulav ke atε na ί təmι-ι si: Nyá Iso Tacaa wei ι yapa-η nyá kolontunaa mpa pa kulayaa nyá tə təγəle teeli tv. ²⁹ Ntεna wulav pəəsι-ι si: Apəsaləm wena alaafəya?

Ahimaasi si: Ma nawa samaα tuutuuma ke waatv wei Sowapι tila-tv tə, uε ma ta nyι mpi pa lakaya tə. ³⁰ Wulav si: Nyáá səηna kpeηηa tə cəne.

Uena Ahimaasi keε na ί səη. ³¹ Itiyopii tv tala kpaκpaα, uena ί tə si: Ta caα, təm kəpantv ke ma kəηna-η. Saηa Tacaa ha-η tampana na ί ya-η mpa pa kulayaa nyá tə tə pa niη taa. ³² Ntεna wulav pəəsι-ι si: Na Apəsaləm wena alaafəya? Uena ί tə si: Ta caα, nyá kolontunaa təna na mpa pa ləkəna-η asalav tə pá wεε isu Apəsaləm.

19

Tafiti laηwakəlle

¹ Ḿpógý wulav laakali pəsaa na ί kpaaki atε na isətαα kutuluγy taa na ί wiiki na ί yəγətəγι si: Hai, ma pu Apəsaləm, ma pu Apəsaləm. Ye maα səpəna

nyá lonte pə taa kəli teu? Ma pu Apəsaləm, hai, ma pu.

² Mpróyú pa polaa na pá heeli Sowapɪ sɪ wulav wiikina nté na í huɣutiɣi lotu ke Apəsaləm təə. ³ Uena kuyaku ŋku ku laŋhulumle pəsi ləyaya ke yəlaa taa. Mpi tə, yəlaa nukaya pa yəɣətəɣi sɪ wulav caya ɪ pəyaya ləyaya. ⁴ Fəele lapa yəlaa na yooŋ ŋku pa yooŋ təɣə, uena pá sɪv ɪcatɛ taa təheɛ. ⁵ Na wulav náá həkə ɪ sɛntəə ké saalaya na í kiisiɣina nəɣə səsaya sɪ: Hai, ma pu Apəsaləm, hai, ma pu, hai, ma pu.

⁶ Mpróyú Sowapɪ sɪv wulav kiŋ ke naŋ taa na í təmɪ-ɪ sɪ: Saŋa n tɣi fəele ke nyá təmle nyéma mpa pa yapa nyá na nyá pəyalaa na nyá pɛelaa na nyá alaa təɣə. ⁷ Mpa paa caaki-ŋ təɣə n sɔɔlaa na nyá taa kpaakəna mpa pa caaki-ŋ tə. N lakuyɪ sɛntə tə pə huləɣi ké sɪ n nyənəɣi nyá yoolaa na pa nyuyɪ nyéma ke yem. Pə laki-m ɪsɪ ye taa sɛpəna na Apəsaləm wɛna ɪ weesuyɪ pu kəla-ŋ teu. ⁸ Mpu tə, kulɪ na ń lu na ń yəɣətəna yəlaa na pa laŋa heɛ. Ma tuukina Taca sɪ ye n ta lu pə kaa kaasi paa yulv kuləm ke nyá kiŋ ke ahoɔ anɛ. Na mpi pə tɛma-ŋ maɣanav ke hatoo nyá pəcaatu tə pu la sana na nənəə nyəntɔ.

⁹ Mpróyú wulav kulaa na í caya nənəɣə. Na pá heeli yəlaa sɪ ɪ luwa na í caya nənəɣə. Uena pa təna pá polo ɪ kiŋ.

Taftiti məlvɣv ke Yosalem

Waatu ɪnɪ ɪ taa Apəsaləm nyéma ka tɛma sewa na paa wei í məli ɪ tɛ. ¹⁰ Mpróyú Iseyeli tɛtu yəlaa kpeka təna laŋa ta heɛ na pá təŋ sɪ: Wulav yapa-tuyɪ tá kolontunaa na Filiisi nyéma niŋ taa na nənəə í seeki ɪcatɛ ke Apəsaləm təə? ¹¹ Apəsaləm wei tə ləsaa

na tə kpa wulav tə, ílé ı səpa yooou taa, ıle pepe təw kə tə kaa mələna Tafiiti?

¹² M̄p̄oḡy wulav Tafiiti nu tə təna nti ıseyeeli nyəma yəgətəyi tə. ılena í tili kətələa Satəki na Apiyataa sı pá p̄əsi Yuta nyuyv nyəma sı: Pepe təw kə pa wēē na pá niyitiyi ma mələnav təm taa? ¹³ Anı meyele ma yələa na má na-me t́ kaa caləm. ıle pepe təw kə lələa ηmaaki ta təw? ¹⁴ ı heeli Amasa tətə sı má na-ı tə kaana caləm, na ıni ı ka leetəna Sowari lonte taa na í p̄əsi yoolaa wulav. Ye pə ta la m̄p̄v ıso í kv-m.

¹⁵ M̄p̄oḡy Tafiiti p̄əsa Yuta nyəma təna na pá wēē ısu yulv kolvm. ılena p̄ele pá tili na pá heeli-ı sı í na ı nyəma pá məli. ¹⁶ M̄p̄oḡy wulav məlaa na í tala Yaatanı p̄əḡə.

Tafiiti kentiyi Simeyi təw

ılena Yuta nyəma polo Kilikaa na pá səhi-ı na pá tesəna-ı Yaatanı p̄əḡə.

¹⁷ M̄p̄oḡy P̄encameē tv Simeyi wei ı ká tvv wulav na í we timp̄i pa yaa sı Pahulim tə, ı ləḡə ı ti na í na Yuta nyəma pá polo wulav Tafiiti səhuyv. ¹⁸ ı waalı ka we P̄encameē nyəma ke yələa iyaga (1000) na Sayuli təmle tv Sipa, na ı p̄əyalaa naanəwa na kakpasi, na ı təmle nyəma ke hiu, na pá tesı Yaatanı ke wulav ısentaa. ¹⁹ Kp̄uluyv ηku paa cəla wulav sı ı tesəna tə kvle kv təhna ı təyaga nyəma ke tesənav.

Waatu wei Tafiiti caakaya tesuyv, ıle Simeyi kəmayale na í həntı-ı atē. ²⁰ Na í tə sı: Hai, tá caa wulav, taa təkı ısayatv nti maə lapa-η kuyakv ηku n lukaya Yosalem taa tə. Hai, kv-təyi nyá taa. ²¹ Ma nyəma sı ma wakəla-η. Pə təw kə ma caala luw ke Yosēfv kpeka taa na má kəw-η səhuyv.

22 Ntɛna Apisayi cɛ Tafiti nɔɔ tɔɔ si: Pə wɛɛ si pá kɔ Simeyi kɛ. Mpi tɔ, i ka tɔɔsa Tacaɔ kulɛsɔ kɛ mpusi.

23 Ḿpɔ́yó Tafiti pɔɔsa Apisayi na i taalɔ Sowapɔ si: Mə tɔm suwe? Pepe tɔɔ kɛ i caalɔɣi-m mpɔ? Ma tayana Iseyeli kawulaya taa kɛ mɔlɔɣɔ kɛ. Ʋɛ pə fɛi si pá kɔ nɔɔlɔɣɔ saɔa.

24 Ʋɛna wulav heeli Simeyi na tuunav si: N kaa si.

Tafiti na Mefipaali pa ciikuɣu

25 Ḿpɔ́yó Sayuli saali Mefipaali pola wulav sɔɔɣɔ tɔtɔ. Ʋ laɔlɛ ka wakɔla Tafiti sewa tɔɔ kɛ, Ʋɛ i ta paasɛna i nɔɔhɛɛ yaa i tantɔɣɔ. Pəyele i ta cɔtɔ i wontu kɛ pə kpaɣav kɔyakɔ ŋku wulav Ʋɛ Yosalem icatɛ taa na pə suna kɔyakɔ ŋku i mɔlaa tɔ. 26 Wulav kɔma, Ʋɛna í pɔɔsi-i si: Mefipaali, pepe tɔɔ kɛ n taa tɔɔɣi-m? 27 Ʋɛna í tɔ si: Hai, ta caa, ma tɔmlɛ tɔ pɔntɛna-m. Ma si í kpɛɛli-m ma kpaɔɔaya si ma kɛ icam, na má caya-ke na má tɔɔɣi-ŋ. 28 Ʋɛna í la-m kɔlɛmɔtɔ kɛ nyá kiŋ. Nyá tu wɛ ɪsɔ ɪsɔtaɔa tillu kɛ, la mpi pə wɛ-ŋ teu tɔ. 29 Pɔpɔtɔ fɛi leleŋ, ma caa tɔyaya tɛna mɔna sɔm kɛ. Paa na mpɔ n yelaa na má wɛɛ nyá na mpa í tɔki tɔ pa hekɔ. Ma fɛina mpaav si má pɔɔsi natɔli se. 30 Ḿpɔ́yó wulav si: N kɔlɔɣi yɔɔtɔɣɔ. Ma tɛma siw si nyá na Sipa í ká tala tetɔ Ʋɛ. 31 Ntɛna Mefipaali si: Sipa i tu kpaɔa pə tɛna. Ma caa wulav n mɔlɔɣi nyá tɔyaya taa Ʋɛ ma paa ye.

Tafiti laki Paasilayi kɛ kopantɔ

32 Ḿpɔ́yó Kalaati tɔ Paasilayi kɔmna Lokelim na í su wulav na pá tɛsi Yaatanɔ. 33 Paasilayi inɔ i pusi ka wɛ nunaasa kɛ. Ʋ ka sɛna wulav kɛ waatɔ wei i ka wɛ Mahanayim tɔɔ na tɔɔɔnaya. Mpi tɔ, i ka

wena liyitee ke səsəm ké. ³⁴ Mpuşule wulav təma Paasilayi si: Ma na-η tə polo Yosalem na má tətə-η təna. ³⁵ Tənaγale Paasilayi pəssa wulav si: Pə kaasa-m pusi isəna na má sí na má təηəγi-η Yosalem? ³⁶ Saηa taa, ma pusi we nunaasa ké. Maa pəsəγi na má nyi təγənaγa yaa konyənyəəm leleη. Pəyele maa nyəη yonyoolaa apalaa na alaa pa yontu faγav. Ue pepe tətə ké maa kətə na pə tūγv-η səγəla ke yem. ³⁷ Pepe tətə ké n laki-m kəpantv nti tətə taka? Maa tasa-η siv na má tesəna Yaatanu. ³⁸ Mpi ma caa si n la-m təγəle si má məli na má si ma icate taa timpi pa pima ma caa na ma too tə. Ama kraγa ma pəyalv Kimham na í pəsı nyá nyəη na n lapı-i kəpantv nti n caaki tə. ³⁹ Ntəna wulav si: Pə we teu, Kimham í təηı-m na n heeli-m pə təna mpi n caana-i tə na má lapı-i.

⁴⁰ Tafiti yəlaa təna tesa Yaatanu pəγə, iləna wulav náá tesı na í waγalı Paasilayi na í kooli-i kəpantv, na ilé i məli i te. ⁴¹ Mpuşv Yuta nyəma na Iseyeli həγəlvv sv wulav na í na i yəlaa na Kimham pá tēe.

Yuta nyəma na Iseyeli nyəma pa yovu

⁴² Ntəna Iseyeli nyəma təna kotina wulav na pá pəssı-i si: Pepe tətə ké tá tətətonaa Yuta nyəma ηmula nyá na nyá yəlaa na pá mələna-me?

⁴³ Mpuşule Yuta nyəma təna ná cəwa si: Mpi tə, ta yulv ké. Ue pepe maγamaγa haηəγəna-meγe pə taa? Wulav ta tətə-tv. Pəyele i ta ha-tvγv pulv.

⁴⁴ Tənaγale Iseyeli nyəma cəwa si: Paa i ké mə nyəη tə, tə kəla-meγe təm naanəwa. Mpi tə, tá caaləna maγasəv sv tá wulav í məli. Ue pepe tətə ké i nyəna-tvγv yem ké mpv?

Ama Yuta nyəma ná holaa na pə kəli Iseyeli nyəma.

20

Sepa kuluyv ke Tafiti tɔɔ

¹ Waatu ɪni ɪ taa ké Pɛncamee apalu tetelatv nɔyɔlv ɪ ka wenna Kilikaa na pá yaa-ɪ si Sepa, na ɪ caa si Pikili. Ḿpúyú kuyaku nakvli ɪ hvla apalvtutuyv na í tɔ si: Tá na Tafiti tɔ ta kaa. Ṕcɔ́ ɪ kaa ha-tuyv pulv. Paa Iseyeli tv wei í mɛli ɪ cokɛle taa.

² Mpyvule Iseyeli nyɔ́ma tɛna sewa Tafiti na pá tv Sepa waali. Ama Yuta nyɔ́ma ná tá lu pa wulav waali. Pa na-ɪ pa tɔmna ḿpúyú hatoo Yaatanɪ, halɛna Yosalem.

³ Ḿpúyú wulav mɛla ɪ tɔyaga taa ké Yosalem, na í kuu alaa mpa ɪ ká yelaa si pá tan tɔyaga tɔ na í tɛki-weye kutuluyv nakvli kv taa na pá tan-we, na pá paasɛna-we. Ama ɪ krɛtɔyɛna-we. Pa tɛka-weye ḿpúyú na pá wee ɪsu leelaa halɛna pa sɛm.

Sowari kuyv ke Amasa

⁴ Ḿpúyú wulav tɔma Amasa si: Pu laki kuyeeɪ tooso tɔ, yaa-m Yuta nyɔ́ma na nyá na-we í kɔɔ.

⁵ ɪlena Amasa tee. Ama kuyeeɪ wei wulav ka tv-ɪ tɔ ɪ teeɛwa na ṕcɔ́ í mɛli. ⁶ Tɛnayaɛle wulav tɔma Apisayi si: Sepa ka la-tuyv ɪsagatv na pɛ kɛli Apɛsalɔm. Pɛ tɔɔ tɔ kraɣa ma yɛlaa na ń tɛɪ ɪ waali. Pɛ taa kɔɔ na í tala acalɛe toɪ nyɛna na í fiti-tv.

⁷ Ḿpúyú Apisayi kraɣa Sowari yoolaa na wulav tanlaa na yoolaa taa yoolaa tɛna na pá tv Sepa waali.

⁸ Pa kɔma na pá kreɣetɛna Kapawɛɪ puw ɪɛ Amasa sɛna-weɣele. Na Sowari lɛla ɪ layate ke ɪ tokonaa tɔɔ na tɛ we tɔ suyute taa. ɪ tɔɪaga mpy ɪlena layate

hoti*fa*.a kpee layate. ⁹ M'p'og'oo Sowari see-i si: N we alaaf'eya apannya?

Uena Sowari kra Amasa tant'uyv na i nin nt'og'oh si i wayal'og'i-i. ¹⁰ Amasa ta paas'ona layate nte tu we i nin lel'oh taa to. Uena Sowari so-teye i lotu taa ke tam kulom na i taa p'ontv luli ate na i si k'rak'raa.

Sepa kul'uyv ke Tafiti to su tanaya

M'p'og'oo Sowari na i neu Apisayi pa tv Sepa waali. ¹¹ Uena Sowari yoolaa taa no'g'olv caya Amasa kin t'ona na i t'oh si: Mpa pa we Sowari na Tafiti pa to to p'ont'vnaa i t'oh Sowari.

¹² Na Amasa naa t'ohna i cal'om taa ke pilimuyv ke hap'ole to. Yoolu unv i nawa si y'olaa t'ona k'oh na pa s'og'og'i uena i tuli Amasa na i p'ona hap'ole k'peenja na i taki-i p'acek'ale. ¹³ I l'osa-i m'paav taa t'ona uena pa t'ona pa t'oh Sowari na pa t'og'oni Sepa.

¹⁴ Uena Sowari fayana Iseyeli k'peka t'ona taa na i mal'og'ona timp'i pa yaa si Ap'eele-P'eti-Maaka na i caa lul'uyv ny'oma t'ona koti na pa to i waali. ¹⁵ M'p'og'oo Sowari-we pa tama Sepa ke icate nte to taa na pa h'ma pulv na pa kulv isv kol'ohja. Uena y'olaa t'ona casa icate kol'ohja kite tee si pa p'et'og'i-ke.

¹⁶ M'p'og'ole alv k'pelik'peka tv no'g'olv mapa kapuka na kol'ohja taa si: Hai, hai, ma wiikina-me si i heeli Sowari si ma caa ma heeli-i tam.

¹⁷ Sowari k'p'et'ona-i uena alv p'oo-si-i si: Nyaga pa yaa Sowari? Si yee maya. Alv si: Hai, nu ma tam. Sowari si: Y'og'oti.

¹⁸ Nt'ena alv si: Pa tu we loh'taa de ye no'g'olv wena tam i k'oh Ap'eele icate taa c'oneye na icate ny'oma tasa-i

^a **20:8** Layate hoti: H'ep'ela Piipili taa pa tel'osaa si layate hotaa. K'aleeki Piipili taa na we si: ...uena i

layatv ile pə tema. ¹⁹ Mpi tə, tá ıcate we teu ké na tə taa we təpamm ke İseyeli təna taa. İlena nyaa caaki sı n wakəli İseyeli taa acalee too? Pepe təə ké n caa sı n wakəli kpancoou ηku Tacaα ha-tv tə? ²⁰ Ntəna Sowapı sı: Mpusı í polo pooluη, maa preekəxi ıcate təne tə wakəlvu se. ²¹ Aαı, pə feı mpv. Ama İfəlayim puvu taa tv wei pa yaa sı Sepa tə inı ı kuləna wulav Tafıiti təə. İ cəle-m inunı ı tike İlena má yele mə ıcate na má tεε. Ntəna alv inı sı: Paa ləvə-η ı nyuvu na kolunə.

²² Mpuvule alv pola ıcate nyəma kinə na layatv na pá setı Sepa nyuvu na pá ləvə-kuvu Sowapı na kolunə. Tənayale Sowapı hula tutuyu na í yası yəlaa na paa awe kpe ı te na inı ı məli Yosalem ke wulav kinə.

Tafıiti waalı nyəma həla

²³ Sowapı keke İseyeli yoolaa təna nyuvu tv. Yoyata pəyalv Penaya keke wulav tanlaa nyuvu tv. ²⁴ Atolam keke lampuu moolaa nyuvu tv, na Ahiluti pəyalv Yosafatı keke Takələsı sulv, ²⁵ na Sefa keke sı ηmaalv. Satakı na Apıyataa keke kətəlaa. ²⁶ Na Yayıı tv İla keke Tafıiti Səpaapı.

21

Kapawəη nyəma na Sayuli təyaya nyəma təm

¹ Mpuvú nyəvəsi luwa pusı tooso ke Tafıiti waatv taa. İlena Tafıiti pəəsi Tacaα İlena Tacaα tə sı: Sayuli na ı təyaya nyəma pa yulukule təə ké. Mpi tə, pa kowa Kapawəη nyəma.

² Mpuvú wulav yaa Kapawəη nyəma sı ı yəvətəyənə-we. Pa taa ké İseyeli nyəma, Amolıı nyəma kakaasaya ké. İle İseyeli nyəma ka sıwa pa nəvə ké sı pa kaa kv-we. Paa na mpv Sayuli ka

nyanaga ké si pá taa koo na pá pəsi Iseyeli nyóma na Yuta nyóma pa kolontunaa. Uena í lu si í kygi-we.
³ Mprúgú Tafiiti pəsa Karawəŋ nyóma si: Isənağa pə wee si má tayani na pəcá í kooli Tacaá yəlaa ké kɔpantu?

⁴ Mpuɣule Karawəŋ nyóma cəwa si: Liyitee yaa wola kaa tayani tá na Sayuli na í təyaga nyóma ta təm. Pəyele taa caaki si ń kú Iseyeli tu nəɣolv. Ntəna wulav si: Ue pepe maɣamaɣa ké í tu caaki má la-me təkpeɱ?

⁵ Uena pá cə si: Timpi Sayuli wakəla-tuyv səsəm na í tú í taa si í kpiisiyi-tv təkpataa ké Iseyeli tetv taa tə, ⁶ mpv tə, pá cəla-tuyv í piya taa ké yəlaa naatosompəɣəlaɣa na tə pusi-we na tɔŋ ké Tacaá isəntaa ké Sayuli icatə taa. Ntəna wulav si: Maa cəle-meɣe-we.

⁷ Mprúgú wulav kisa Sayuli saali Mefipaali təw ké nəəsɪ nsi í na ílé í caa Sonatan paa pəela Tacaá isəntaa tə si təw. ⁸ Uena wulav kra Aya pəelə Lisipa ka lula piya nsiyi Sayuli tə. Pa yaa ləlv si Aləmoni na ləlv si Mefiposeti, na pə səsəna piya kakpasɪ wei Sayuli pəelə Mikaali ka lula Apəeli-Mehola tv Paasilayi pəyalv Atiliyeele tə, ⁹ na í cəle-weɣe Karawəŋ nyóma na pá pusi-weɣe tɔŋ təw ké Tacaá isəntaa ké pulaya təw, na pá sí pa naatosompəɣəlaɣa ɪnəɣi saa wei pa caaləɣi kɔmtv tə.

¹⁰ Mprúgú Sayuli leelu Lisipa kraɣa fələtə taka na laŋwakəlle na í pə kəkpaɱuyv təw ké sətəa cəlv ké kɔmtv caaluyv waatv haləna tɔv nuw, na í təɣənəɣi sumasɪ ké ilim si sí taa təɣə-we. Na í təɣənəɣi mprúgú taale wontu ké aho.

11 Μπόγύ πα heela Tafiiti ke mpi Lisipa lapa tō.
 12 Ntēna Tafiiti tili Yapeesi nyóma teye Kalaati tetu taa na pá cele-i Sayuli na i pəyalv Sonatan pa mōwa. Mpe ini paa ηmuləna-yeyε Πεti-Seyan nyóma kataya taa timpi Filiisi nyóma ka kv-weyε Kilipōwa na pá pusi tō. 13 Pa kpaγa Sayuli na Sonatan pa mōwa ke tēna ilēna pá kuu yəlaa naatosompəγəlaya ini i nyəna tōtō. 14 Ilēna pá pi Sayuli na i pəyalv pa mōwa ke Sela icate taa ké Pēncameε tetu taa ké Sayuli caa Kisi pəlaav taa.

Μπόγύ yəlaa lapa pə tēna mpi wulav tu-we si pá la tō. Pə pə waali ké Iso páána hēewa tetu nyóma tō.

Filiisi nyóma yoonav
(Kvtəəsvt I 20:4-8)

15 Μπόγύ Filiisi nyóma yoonav Iseyeli nyóma tōtō. Ilēna Tafiiti na i yoolaa pá polo na pá yoonav-we na ikaale kpa-i. 16 Ntēna tooko wei pa yaakaya Isipi-Penəpi tō í mayasi i taa si í kó Tafiiti. Paa lupa i ηmantaaya ke nyəγəlvυ kvεεμυγυ ké na ka yuη seka kiloonaa liyiti ké pəcə, na í ləla i tənaya taa ké layate kofate. 17 Μπόγύ Seluya pəyalv Apisayi pola Tafiiti waasvυ na í kv Filiisi tv. Tənayale Tafiiti yəlaa kisinav na tuunav si: Pə fei si í tasa-tvυ təηvυυ ke yoo. Pə taa kəə na pá kv Iseyeli nyóma nəγə tō tv.

18 Pə waali ké pa na Filiisi nyóma pa tasa yoo ke Kəpi. Tənaya Hosa tv Sipekaa kvwa tooko Safi. 19 Μπόγύ pa na Filiisi nyóma pa tasa yoo tətəγə kəpi na Petəlehēm tv Yalii pəyalv Ilanav kv Katı tv Koliyatı wei i ηmantaaya ka we isu sayata kpatəle tō. 20 Pa tasa yoo ke Katı na tooko nəγəlv i ka we tēna na i mpee na i nəmpee we naatoso naatoso, pə kpenta hiu na

liyiti. ²¹ Μρύγυ ι του Ισεγελι nyéma, uena Tafiti taalv Samma pəyalv Sonataη kv-i.

²² Apalaa mpe paa ké Katι tookonaa ké. Tafiti na ι yoolaa pa kvna-we.

22

Tafiti kawəyaya (Yontu 18)

¹ Waatv wei Tacaa yapa Tafiti ke Sayuli na ι kolontunaa lelaa niη taa təγə Tafiti sama Iso na yontu si:

² Tacaa keke ma kvkramuyv na ma təcəəsəle ton nyənte, nyá waasəyəna-m.

³ Nyayale ma Iso na má cəəsəyəna-η. Nyayale ma kpalovv na ton wei ι waasəyi-m tə. Na ma təcəəsəle nte tə we puyv taa tə, na ma kpulovv tətule. N ké ma waasvlv, n yakι-m mvsuntvnaa niη taa.

⁴ Ma sama Tacaa na kawilitaya. Nyá yapəna-m kolontunaa niη taa.

⁵ Səm tama-m ké isu lvm səsəəm hola, na pə nyaasəyi-m isu pusi səsəənsi.

⁶ Atətəle ka həkα-m tə ηmusi ké. Na səm náá tuti-m na pə puluyv.

⁷ Ma yaa Tacaa ke ma lanwakəlle waato si η waasi-m. Ma kiisaa na η nu ma nəγə ke nyá təyaya taa.

⁸ Pááná kra Iso na tetv sele, na isətənvv kite ciyiti, na pəəη náá sele ι kila tēē.

⁹ Kəkə nyəəsi luna Iso nyá muna tēē,

na í tɔ kəkɔ mamala na nɔɔ.

10 N lumsa isətɔnɔyɔ na í tii,

na nyá nɔɔhɛɛ tɛɛ kɛ isəŋmuntɔyɔ kpusəŋ nyəŋku.

11 Isətɔa taŋlɔ kpaxana-ŋ na í kuləyi hontɔ,

na heelim tɛɛkəna-ŋ.

12 N taka nyá təyi səkpɛtɔyɔ,

na ŋ wɛ tɛv ŋmuntɔyɔ tɛɛ.

13 Nyá nyalaməle tɛɛ-ŋ nɔɔ

na tɔ təkɪ mamacəyelasɪ.

14 Isətɔa Iso Səsɔ nɔɔ nu

isətɔa kɛ isɛ tɛv hola.

15 N tɔ ma kolontunaa kɛ nyəmə na í yasɪ-wɛ.

N tisa pa tɔ kɛ calanaa na pá se yem yem.

16 Tɔcaa í mɔ páná na í woso nyá muna tɛɛ,

na tenku tetɔ nyu na pə ná antulinya kite.

17 Uena í tisi nyá niŋ na isətɔa

na í ləsi-m lɔm səsɔm taa.

18 Na í ya-m kolontunaa toŋ nyəma

mpa inɪ pa tɛɛ-m tɔ pa niŋ taa.

19 Ma wahala wule kɛ pa tuta-m.

Uena Tɔcaa waasi-m.

20 N sɔla-m tɔɔ n waasa-m sɪ má cayana ma ti.

21 Ma təŋa tampana tɔɔ n lapa-m mpɔ,

ma kusiyisim lapɔ kasəyaya nté.

22 Ma təŋa Tɔcaa tɔm kɛ,

ma ta wakələna-ŋ.

23 Ma təŋa nyá kusəsutɔ tɔɔ.

Ma ta yəkɪ nyá kiiu nakɔlɪ.

24 Ma luyɔ fɛi taali nɔɔɔlɔ,

tɔɔ ma kpɔ ma təyi isayɔtɔ tɔlatɛ.

25 Uena Tɔcaa fɛli-m ma tampana təŋyɔ tɔ.

Ma kusiγisim lapu kasəyaya nté.

26 Kupantu ke Taca a n feləyi tə latu,
na n təη tampana na n lana a təηlv.

27 Yulu í we tənəηη m̄pógó n laki-i,
ilena n kisi isayav.

28 N waasəyi təpasəlaa,
ilena n tisiyi kalampaanu nyəma na ise culuyv.

29 Taca a kee ma nyaaləm,
na n keeləyi ma səkrətyv.

30 Nyá ton ke ma ηmaakəna
kolontunaa koloosi na má svvki.

31 Taca a nyá kulaputu we ké təvəηη,
na nyá kyəγətutu fei sika.
N kentiyi mpa pa cəəsəγəna-η tə isu kpalúyú.

32 Taca a nyá tike təkəη nté Iso.
Ta Iso tike təkəη nté kvkramuyv
ηku kv kentiyi-tv tə.

33 Nyagalə ma kolunə icatə ton nyəηka.
Na n tiikiyi-m mpaav kusiγisuyv taa.

34 Na n yeki na má pəsəyi sewa ke pulasi təv
isu nam na naani.

35 N faləsa ma niη na yovu,
na má nyi təv ton nyəηkv təv.

36 N yapa ma nyuvv na pə wee isu kvkəntuyv.
Na ma pəsi səsə ke nyá kupantu təv.

37 Nyá hasəγəna ma nəəhəe tēe.
Pvlərv u tuuliyi-m.

38 Ma təγənyəyi ma kolontunaa na má
wakələyi-we.

Ye ma ta kpiisi-we maa mələyi.

39 Ma wakələyi-weγe na má kpiisi-we,

na pá wee ma nōhēe tēe, paa tasəyi kolvuy.

40 Nyá haakəna-m yoou toŋ,

na ń yeki na ma kolontunaa həntəyi-m atē.

41 N yeki na pá seeki-m,

na má wakələyi-we tənəŋnaŋ.

42 Pa caaki pa taa na pa waali paa naa waasulv.

Uena pa wiina Taca na ílé ı kisi cəv.

43 Ma nuyutiŋi-we na pá pəsi mvsuyv.

Na má feli-we na pá pəsi ısu mpaav afəla.

44 N yapa-m ma yəlaa nōhəntē taa,

na ń su-m katenasi yəlaa nyuyv tv.

Yəlaa mpa ma taa nyi tə pa lapa-m təmlē.

45 Kpai nyəma piya seekina-m,

na má nyəna-weŋe ısəle pa nukı ké.

46 Pa nantv tiliyi ké,

na pá lukəna pa təŋmelle na seluyv.

47 Taca wenna.

Nyagalē ma kukpamuyv ŋku kv kentiŋi-m tə
maa sa-ŋ.

Ma tala ma Iso ma waasulv.

48 Nyá lēetəŋəna na ma nōŋə.

Na ń tisiŋi piitimnaa ke ma tēe.

49 Nyá fitiŋina-m ma kolontunaa niŋ taa,

na ń laki na má kələyi-we,

na ń yaki-m mvsəŋtv niŋ taa.

50 Pə təə ké maa sa-ŋ piitimnaa taa

na má puyvli nyá hətē.

51 N tuyi nyá wulav ke akaitv səsəəntv.

Na ń la kəpantv ke nyá koləsv na Tafiiti,

na ílé ı piitim nyəma ke tam təə.

23

Tafiiti kantakaya kyagatvu

¹ Yontu nti Tafiiti takəna yoou təgəw:

Ɔ nu Seseə pəyalv Tafiiti nəgə.

Tacaə kəsəna ma nyəgə.

Yakəpu Iso ləsəna-m na í kra-m wulav.

Mayalə Iseyeli yəlaa yonyoolu kupaŋ.

² Tacaə Feesuyu tɔwa kv təm ke ma taa

na ma yəgətəna kv nəgə.

³ Iseyeli Iso yəgətəa.

Iseyeli nyəma kentulu nyá nyá heelina si:

Wulav wei ɪ təŋəgi tampana

na í təkɪ yəlaa təw ké kawulaya

na Iso səgəntv tə,

⁴ ɪ we teitei ke isu isətənyəgə cəkuyə tananŋ

na ilim lu təyeyei tə.

Na pə laki na kənyənyəm nyəwki

teu nuw waali.

⁵ Məpəgə Iso n koola ma təyaya ke kupaŋtv.

Ma na-ŋ tə pəela tam təw nəgəw ké,

na ń tayanɪ-kege teu na ń nyəmə ka təw.

N ka ya ma nyəgə na ń la-m kupaŋtv təna.

⁶ Ama Iso nyá footilaa ná we isu səwa

kələləna ké.

Paa tokiyina-yeyə nin kpete.

⁷ Krátəgə yaa ŋmantaya ke pa krapəgəna-yə

na pá wə-yeyə kəkə ke a lonte taa.

Tafiiti yoolaa səsaa həla

(Kətəwəsvtv I 11:10-47)

⁸ Tafiiti yoolaa səsaa mpa pa lakaya ɪ təmle tə pa həla ntə. Ɔ yoolaa səsaa tooso taa səwə nté Hakəmoni

tu Isəpaali. Ini i kɔna yoou kɔlɔmɔyɔ taa ké yoolaa nasənaasa (800).

⁹ Isəpaali waali ké Tooto pəyalɔ Ahowa saali Iliyasaa. Iseyeli yəlaa tooso wei na Tafiti paa tama Filiisi nyəma na pá yooa-we na Iseyeli yoolaa náá seeki kɔlɔm kɔlɔm tɔ pa taa leɔ. ¹⁰ Iliyasaa kɔ Filiisi nyəma ke kuyaku nakɔləyi katatəlaya ké, haləna i niŋ nyəkələna layatə. Kuyaku ŋkuyɔ Tacaɔ yapa Iseyeli nyəma ke teu na apalɔ inɪ i nəɔ. Haləna Iseyeli yoolaa təŋəyi i waali na pá təəsəyi sətəa yoou wontu.

¹¹ Iliyasaa waali ké Halaa tu Akee pəyalɔ Samma. Ḿpúyú Filiisi nyəma kota timpɪ pa yaa sɪ Lehii tɔ sɪ pa yooa Iseyeli nyəma, ɪlɛna pɛlɛ pa se. ¹² Ama Samma sɔv soona naali a taalɛ taa ké təna na í yooa Filiisi nyəma na í kɔ-we na Tacaɔ ya Iseyeli nyəma ke teu.

¹³ Ḿpúyú yoolaa hiu na naanɔwa wei i təŋaya Tafiti tɔ pa taa tooso pola i kiŋ ke Atulam kɔkɔpamɔyɔ ṕúyú taa ke kɔmtɔ waatɔ. Na Filiisi yoolaa náá sika Lefayi nyəma tetəkələ taa. ¹⁴ Na Tafiti náá we kolɔŋa ɪcatɛ taa na Filiisi yoolaa náá sika Pətələhem. ¹⁵ Ḿpuyɔlɛ Tafiti təma sɪ: Ma nyula Pətələhem ɪcatɛ nəŋəɔ hite taa lɔm ké isɪ yem na kɔpɛtɛ.

¹⁶ Təŋayalɛ yoolaa səsaa tooso inɪ pa fayana Filiisi nyəma təsikilɛ na pá lu Pətələhem hite nté tɔ taa lɔm na pá pona Tafiti. Ama i kisa pə nyəɔv na í mələna-wɪ na í liisi Tacaɔ. ¹⁷ ɪlɛna í tɔ sɪ: Hai, Tacaɔ, pə fɛɪ sɪ má nyəɔ lɔm pənɛ. Mpi tɔ, pə we isɪ yoolaa panɛ pa caləm ké. Pa weesiŋ ke pa lapa awusa.

ɪlɛna Tafiti kisi lɔm mpi pə nyəɔv.

Təmle səsəalɛ nte yoolaa tooso inɪ i lapa təyələ.

18 Sowari neu Apisayi kele yoolaa hiu na naanowa inu i taa nyugu tu. Inu i kona kolontunaa n̄m̄on̄nyu nunowa (300) na n̄m̄antaaya, dena i nyugu kuli. 19 Inu i ka tēna pa hiu na naanowa taa halu i la pa nyugu tu. Paa na mp̄u i ta tala kancaalaya yoolaa tooso.

20 M̄p̄ȳḡ Kap̄əseli tu Yoyata p̄yalu Penaya, apalu inu i nyugu ka kula i kookalēnaa t̄ə k̄e. Inu i ka kuna Mowaru yoolaa s̄saa naale. Kuyaku lenku i tii hite taa na i ku t̄əḡalaya ke watu waatu. 21 Kuyaku nakuli i na Icipiti yoolu tooko n̄əḡəlu pa sulina na inu i t̄əka k̄p̄át̄ȳḡ na ileye n̄m̄antaaya. M̄p̄ȳḡ i leeka tooko inu i n̄m̄antaaya na i kona-i. 22 M̄pi Penaya lapa na i nyugu kuli ȳlāa tooso inu i taa t̄əḡəle. 23 Inu i tēna pa hiu na naanowa inu. Ama i ta tala tooso kancaalaya nȳəḡ k̄e. M̄p̄ȳḡ Tafiiti k̄pa-i i tan̄lāa nyugu tu.

24 Yoolaa s̄saa hiu na naanowa taa lelāa nt̄e Sowari neu Asayeli, na Pet̄ələhem tu Tooto p̄yalu Ulan̄, 25 na Haloti nȳema Samma na Ulika, 26 na Peleti tu Helesi, na Tekowa tu Ikesi p̄yalu Ula, 27 na Anat̄oti tu Apiyesee, na Husa tu Mepunayi, 28 na Ahowa tu Salum̄əḡ, na Netofa tu Malayi, 29 na Netofa tu Paana p̄yalu Helepi, na Pencamee tu Lipayi p̄yalu Itayi ke Kipeya, 30 na Pilat̄əḡ tu Penaya, na Hitayi ke Kaasi l̄əu n̄əḡ 31 na Peti-Alapa tu Apiyal̄əp̄əḡ, na Pahulim tu As̄əmaf̄eti, 32 na Saal̄əp̄əḡ tu Uliyapa, na Yas̄e p̄yalu lelu Yonatan, 33 na Halaa tu Samma na Halaa tu Salaa p̄yalu Ahiyam, 34 na Makati tu Ahas̄əp̄ayi p̄yalu Ulifeleti, na Kilo tu Ahitofeli p̄yalu Uliyam, 35 na Kam̄eli tu Hes̄əlayi, na Alapu tu Paalayi, 36 na Sopa tu Natan̄ p̄yalu Ikaali, na Kat̄i tu Pani, 37 na Amoni tu Seleki, na Peloti tu

Nalayl mpa pa təkaya Sowapɪ youu wontu tɔ, ³⁸ na Yetee nyəma lla na Kalepu, ³⁹ na Hiti tɔ Yulii. Tafiti yoolaa səsaa təna kpeɲta yəlaa hiu na naanɔwa na naatosompəɣolaya.

24

Kvkalvɔv na yvlkvəsəkv
(*Kvtəsvtv I 21:1-6*)

¹ Mpygy Taca páná tasa lseyeli nyəma ke huunav, na í tó Tafiti taa si í kala lseyeli nyəma na Yuta nyəma. ² Uena Tafiti tɔ ɪ youu wulav Sowapɪ si: Cɔ lseyeli kpeka təna ke pə kraɣav Tan na pə polo Peseɣa tɔ na ń kala yəlaa na má nyi pa nyuyv.

³ Mpyvle Sowapɪ si: Taca í la na lseyeli yəlaa huki tɔm nunɔwa (100) na ń ná. Ue pepe tɔ́ ké n tu kaləyi yəlaa?

⁴ Ntena wulav si: Sowapɪ í kala ke í kala. Uena Sowapɪ polo na í kala lseyeli yəlaa. ⁵ Mpygy ɪ tesa Yaatanɪ na í polo ɪ siki timpɪ pa yaa si Alwɛɛ təɣɔ ɪcatɛ nte tɔ wɛ Katɪ tɛtɛkələ taa tɔ tɔ ntəɣɔŋ tɔ́ ke Yasɛɛ cɔlɔ. ⁶ Mpygy pa pola Kalaatɪ tɛtv taa na pá polo Hiti nyəma tɛtv taa na Kateɛsi na Tan-Yaan ke Sitəŋ cɔlɔ, ⁷ na pá polo Tiii kolɔŋa ɪcatɛ taa na Hifi nyəma na Kanaan nyəma pa acalɛ taa na pá tɛsəna Yuta ilim tətule ntəɣɔŋ tɔ́ ké Peseɣa. ⁸ Mpygy pa cɔ tɛtv təna na pá məli Yosalem. Ue pə yoosa ɪsətvnaa pəɣolayafɛi naanɔwa, na kvyeɛŋ hiu. ⁹ Uena Sowapɪ heeli wulav si: lseyeli yoolaa wɛ yəlaa iyisi nasənaasa (800000) na Yuta nyəma ke yoolaa iyisi nasələ na nunɔwa (500000).

*Isə həma Tafiiti ηkpaηnyv
(Kvtəəsvtv I 21:7-17)*

¹⁰ Tafiiti tema kəkəlvəv ηkv ilə ι lanlə wakəlaa kələ na ί tə si: Tacaa, ma lapa mpv tə ma wakəlaa ké, ilə wii-m ma isayətv nti. Ma lapa kəmēlentv ké.

¹¹ Μρύγύ Tacaa heela Tafiiti layətv tasəlv Isə kvyəγətv tv teləsvlv Katι si: ¹²⁻¹³ Polo η heeli Tafiiti si ma su wahalanaa tooso si ί ləsi wei ι səlaa tə. Nyəγəsi ί lu-ι pusi naatosompəγəlaya, yaa ί se ι kolontunaa ke isətvnaa tooso, yaa yvlkvsəkv ί luna kvyeyη tooso? Wuləv ί cə-m na má heeli Tacaa. Tafiiti fema tanaη tēē iləna Isə kvyəγətv tv teləsvlv kəə.

¹⁴ Ntēna Tafiiti cə-ι si: Ma lanlə pəsaa ké. Ilə Tacaa ke tə pəta ta ti. Sana inι ί hə ta ηkpaηη na mpi yvl ka həmi-ι tə. Mpi tə, Tacaa pətəətəle təəwəya.

¹⁵ Μρύγύ Tacaa yelaa na yvlkvsəkv svv Iseyeli taa ké hatoo tanaη tēē na pə polo waətv wei ι suwa təγə pə kraγəv Tan na pə polo Pēēsepa tə, na yəlaa iyisi nutoso na naanvwa (70000) si. ¹⁶ Isətaa tillu tiikaya Yosalem icatē təə si ι wakələγι-τε, iləna Tacaa yele ι pááná na ί heeli-ι si: Yele mpv, pə maγanaa.

Waətv inι tə na isətaa tillu wē Yepusi tv Alafəna təfallē. ¹⁷ Tafiiti nawa isətaa tillu na ί kvyι yəlaa iləna ί tə Tacaa si: Hai, má wakələna, yəlaa mpē pa ta la pvlv. Kv má na ma caa təyaya nyəma.

*Tafiiti ημά Tacaa ke kətaγa təlate
(Kvtəəsvtv I 21:18-26)*

¹⁸ Μρύγύ Isə kvyəγətv tv teləsvlv pola Tafiiti kin ke kvyəkv ηkv na ί təmi-ι si: Polo Alafəna təfallē na ημά Tacaa ke kətaγa təlate.

¹⁹ Iləna Tafiiti polo isu Tacaa heeluyυ-ι tə.

²⁰ Μρύγύ Alafəna luwa na ί loosi wuləv na ι waah

nyóma na pá puki ι τε, uena í polo na í hēnti-ι atē.
²¹ Uena í pōosi wulav si: Hai, tá caa, alaaŋya kelee?
 Keleua wulav si: Ma kōh ké si ma yakī nyá tēfalle na
 má ημά Tacaα ke kōtaga tēlate na mpusi ine í keeli
 yēlaa tō. ²² Ntēna Alafēna si: Ta caa, kpaŋa-te na
 η la kōtasī nsi n nōkaa tō. Kpaŋa naaη ine na η heŋi
 akuŋu kpatēη na η la kōtaga ηka kōkō lusaa tō. ²³ Pē
 tēnaya ι ha wulav na í tōmi-ι si: Nyá Iso Tacaα í mu
 nyá sēlōmōŋu.

²⁴ Tēnaŋale wulav cō-ι si: Aai, maa yana liyitee ké,
 ma kaa ha Tacaα ke mpi pē tō ma ta wu tō.

Uena Tafiiti felī tēfalle na naaη pē tō ké liyitee
 nyēŋētū nule na naanōwa. ²⁵ Mōŋyō ι ηmawa kōtaga
 tēlate na í la Tacaα ke kōtaga ηka kōkō lusaa tō na
 ciikuŋu nyōnsi. Uena Tacaα pāáná hēe na mpusi keeli
 Iseyeli tetū taa.

PHIPI LI ISO TOM TAKELAYA
Portions of the Holy Bible in the Lokpa language of
Benin

copyright © 1999 SIM

Language: Lokpa (Lukpa)

Translation by: SIM

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2017-10-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

ef14191a-91f7-51c1-ac89-7b93dd7c4377